

Гарчиг

Товч танилцуулга	2
Үндсэн үзүүлэлтүүд	16
I.Төсөв	18
II. Нутаг дэвсгэр, засаг захиргааны нэгж	21
III.Хүн ам, нийгмийн үзүүлэлтүүд	21
IV.Нийгмийн даатгал	23
V.Хөдөлмөр	23
VI.Боловсрол	24
VII.Эрүүл мэнд	26
VIII.Гэмт хэрэг	28
IX.Үнэ	29
X. Аж үйлдвэр	36
XI.Тээвэр	37
XII.Хөдөө аж ахуй	38
XIII.Байгаль орчин	53

...албан ёсны статистикийн мэдээллийг ашиглах, хэвлэн нийтлэхдээ уг мэдээллийг гаргасан байгууллагын нэрийг заавал заах...

/Монгол Улсын Статистикийн тухай хуулиас.../

Аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал
Economic and social situation

Төсөө-Budget

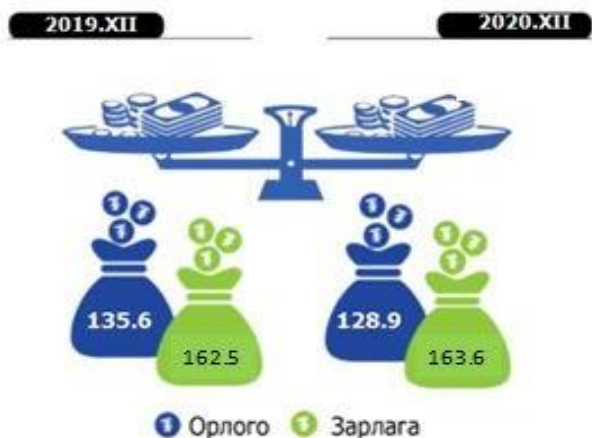
Орон нутгийн төсвийн орлого оны эхний 12 дугаар сарын байдлаар 132.6 тэрбум төгрөгийн төлөвлөгөөтэйгээс 128.9 тэрбум төгрөг төвлөрч, 97.2 хувийн гүйцэтгэлтэй буюу төлөвлөсөн хэмжээнээс 3.6 тэрбум төгрөгөөр дутуу биелсэн байна.

Нийт орлогын 86.8 хувийг татварын орлого, 13.1 хувийг татварын бус орлого, 0.1 хувийг хөрөнгийн орлого тус тус бүрдүүлж байна.

Орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын зарлага санхүүжилтэд 197.4 тэрбум төгрөгийг төлөвлөж, 163.6 тэрбум төгрөгийг зарцуулж 82.9 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

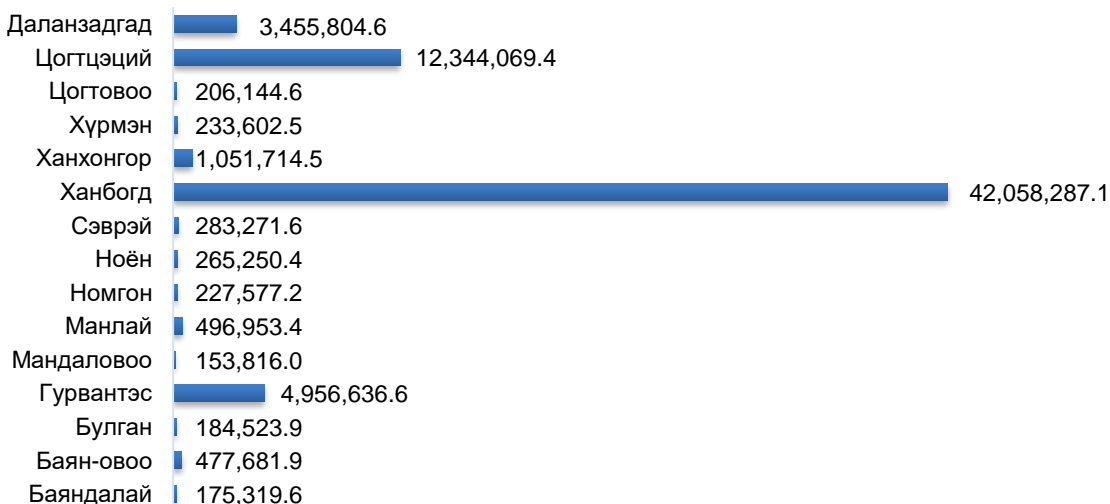
Орон нутгийн төсвийн орлого,
Зарлага, тэрбум.төг

Орон нутгийн төсвийн орлого
төрлөөр

Орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг 10 суманд 9.3 – 194.5 хувиар давуулж биелүүлсэн байна. Даланзадгад, Цогтцэций, Ханбогд, Гурвантэс сумдын хувьд орлогын гүйцэтгэл өндөр үзүүлэлттэй байна.

Орон нутгийн орлогын гүйцэтгэл, сумдаар, мянган төгрөгөөр

Банк мөнгө зээл-Bank money loan

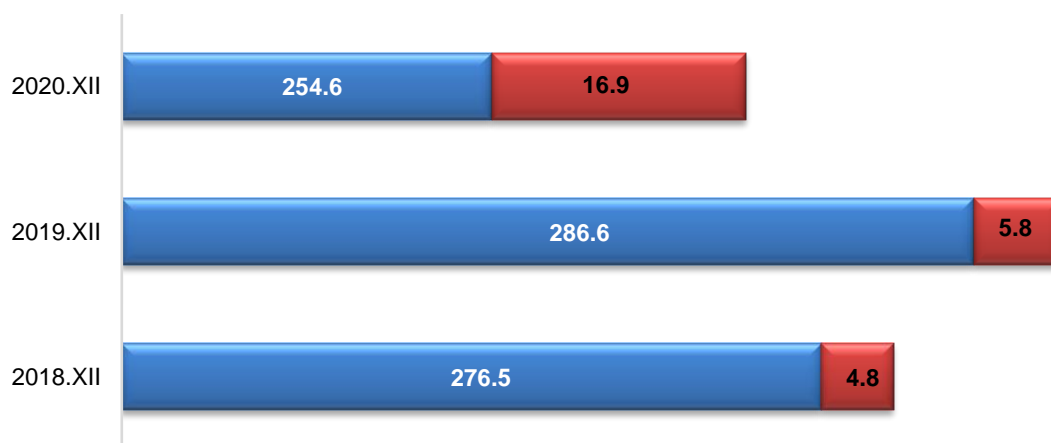

Өмнөговь аймагт 8 банкны 7 салбарын нийт 59 нэгж банк, санхүүгийн үйл ажиллагаа явуулж, түүнд 431 ажилтан ажиллаж байна.

Аймаг дахь банкны салбарын нийт зээлийн өрийн үлдэгдэл 2020 оны эхний 12 дугаар сарын эцэст 254.6 тэрбум төгрөгт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 32.0 тэрбум төгрөгөөр буюу 11.2 хувиар буурсан байна.

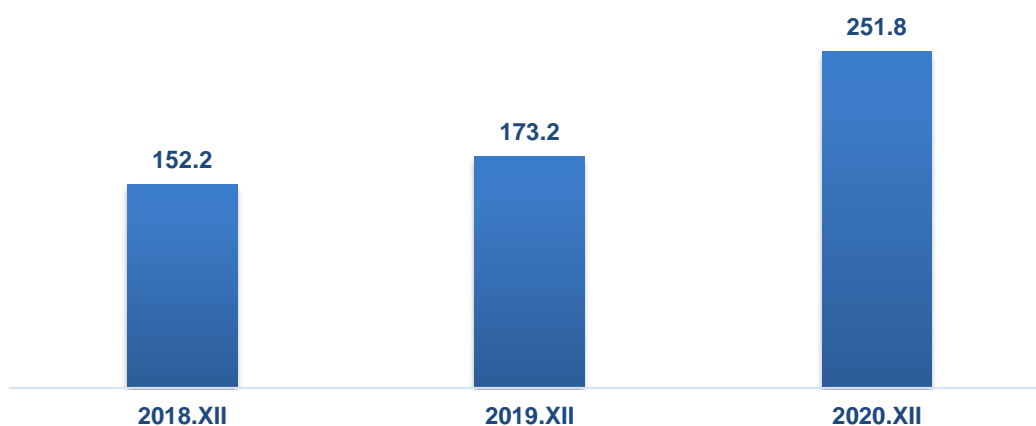
Чанаргүйд ангилагдсан зээлийн өрийн үлдэгдэл 16.9 тэрбум төгрөгт хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 11.1 тэрбум төгрөгөөр буюу 2.9 дахин өссөн байна.

2.1 Аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа банкуудын нийт зээлийн үлдэгдэл, тэрбум төгрөгөөр (оноор)

Мөнгөн хадгаламжийн үлдэгдэл 251.8 тэрбум төгрөгт хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 78.6 тэрбум төгрөгөөр буюу 45.4 хувиар өссөн байна.

2.2 Аймгийн банкуудын нийт хадгаламжийн үлдэгдэл, тэрбум төгрөгөөр (оноор)

Нийт зээлдэгчийн тоо 35490, нийт хадгаламжийн данс эзэмшигчийн тоо 86122, харилцах данс эзэмшигчдийн тоо 137967, АТМ 67 ширхэг, нийт төлбөрийн карт эзэмшигчдийн тоо 109765 байна.

Хүн ам нийгмийн үзүүлэлт-Population social Indicator

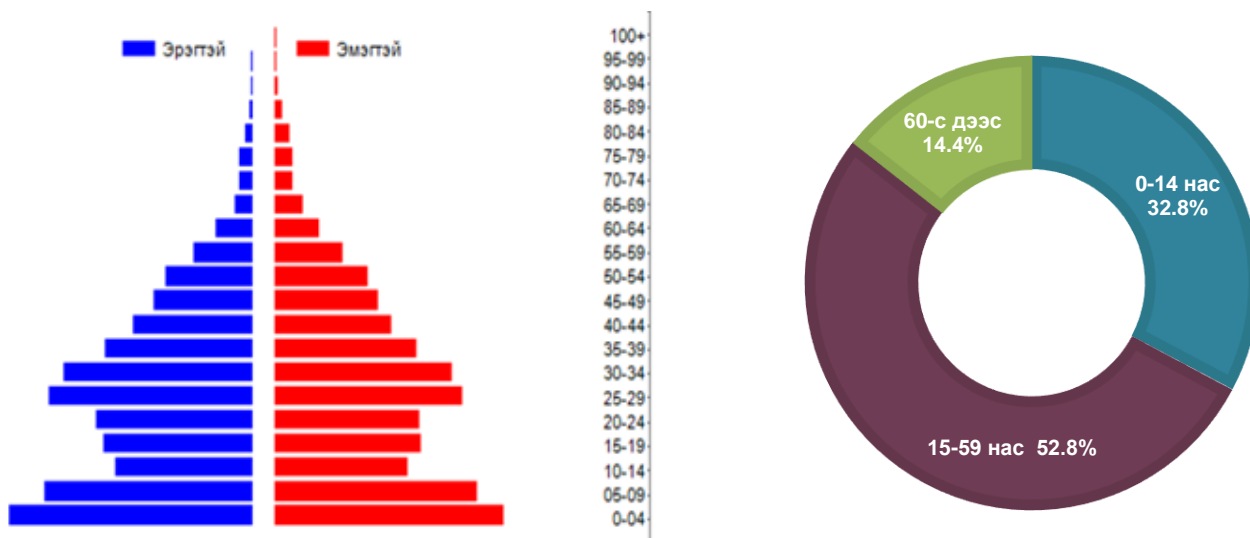

Өмнөговь аймаг 2020 оны эцэст 71493 хүн амтай болж 2019 оны эцсийн хүн амын мэдээнээс 2.2 хувиар буюу 1591 хүнээр өслөө. Нийт хүн амын 50.2 хувь буюу 35885 эрэгтэйчүүд, 49.8 хувь буюу 35608 эмэгтэйчүүд эзлэж байна.

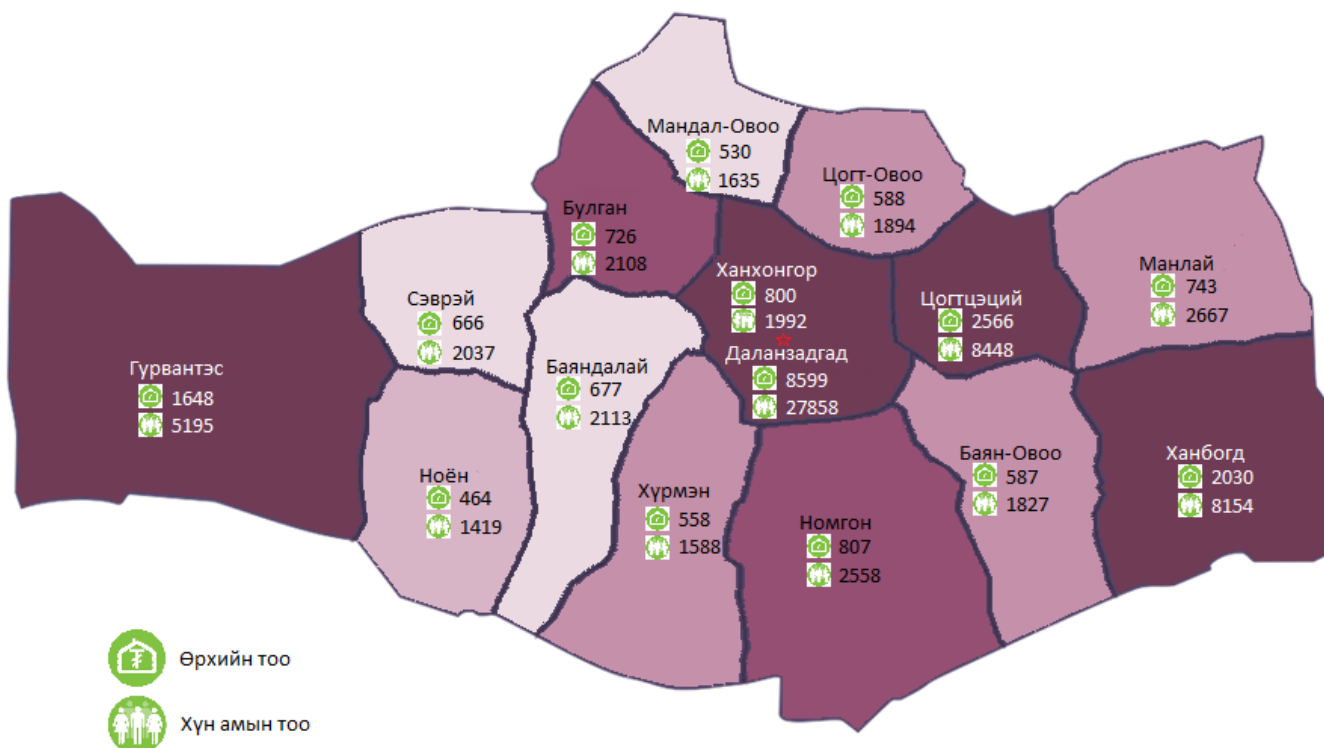
Насны бүтцээр ангилвал 32.8 хувийг 0-14 насны хүүхэд, 52.8 хувийг 15-59 насны, 14.4 хувийг 60-с дээш насны хүн ам эзэлж байна.

Өрхийн тоо 21989 болж өмнөх оноос 892 өрхөөр буюу 4.1 хувиар өссөн дүнтэй байна.

Хүн амыг насны бүтцээр ангилвал

Өмнөговь аймгийн сумдын хүн ам, өрхийн тоо, байршлаар

2020 оны жилийн эцсийн байдлаар өрх, хүн амын зарим үзүүлэлтийн мэдээгээр аймгийн хэмжээнд бүтэн өнчин хүүхэд 33 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад өсөлтгүй, хагас өнчин хүүхэд 573 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 7 хүүхдээр буюу 1.2 хувиар өссөн байна.

Нийгмийн зарим үзүүлэлт, хугацааны эцэст

Аймгийн хэмжээнд 2020 оны жилийн эцсийн байдлаар хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн 2189 байгаагийн 44.2 хувь буюу 968 нь эмэгтэй байна. Хөгжлийн бэрхшээлтэй нийт иргэдийн 13.0 хувь буюу 285 хүн хөдөлмөр эрхэлж байна. Өрх толгойлсон хүний тоо 3075 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 0.2 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

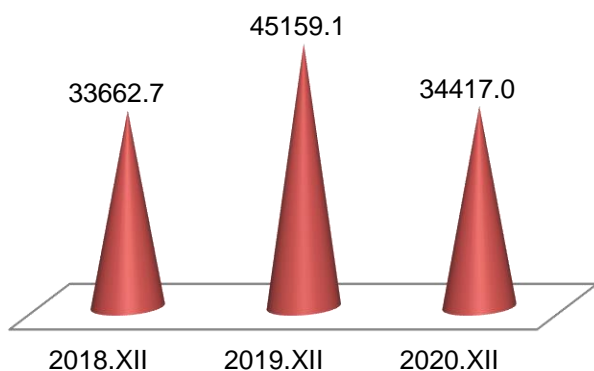
Нийгмийн даатгалын үйлчилгээ- Social insurance and welfare

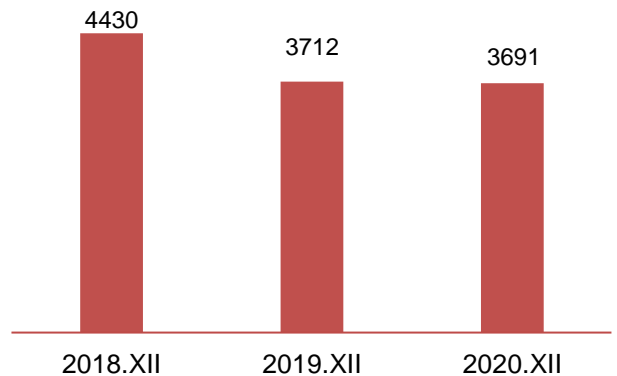
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2020 оны эхний 12 сард 34417.0 сая төгрөг төвлөрч, төлөвлөгөөний биелэлт 109.3 хувьтай байна.

Харин нийгмийн сайн дурын даатгуулагчийн тоо 3691 байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад 0.6 хувиар буурсан байна.

Нийгмийн даатгалын орлого, сая төгрөгөөр, оноор

Сайн дурын даатгуулагчийн тоо, оноор

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлага, оноор

2019.XII 2020.XII

Нийгмийн даатгалын сан

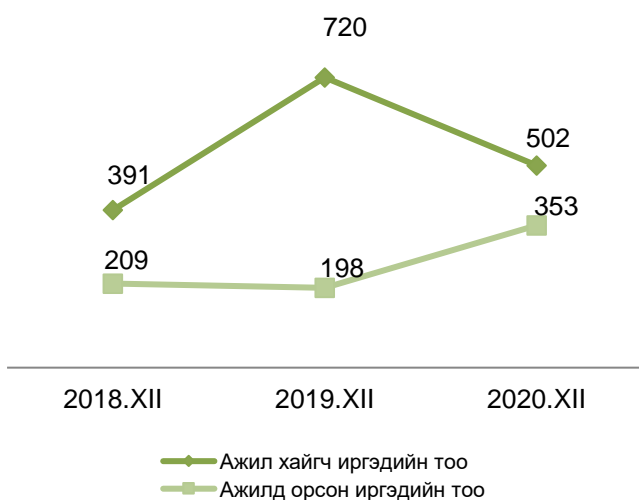
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого оны эхний 12 сард 51.0 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 6.2 тэрбум төгрөгөөр, нийгмийн даатгалын сангийн зарлага нь 49.3 тэрбум төгрөг байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 8.0 тэрбум төгрөгөөр тус тус буурсан үзүүлэлтэй байна.

Хөдөлмөр-labour

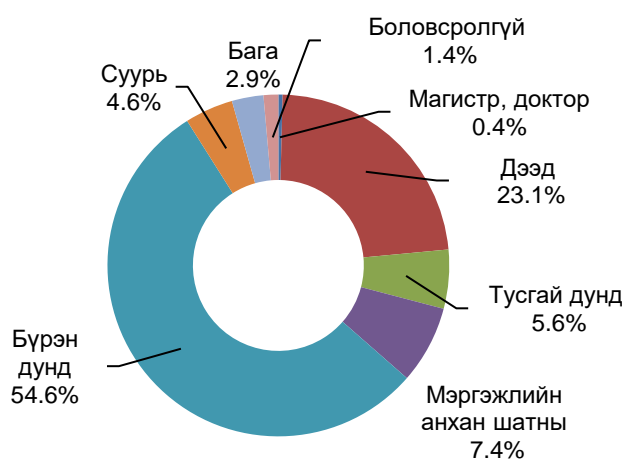

Аймгийн хөдөлмөрийн захад сарын эхэнд бүртгэлтэй ажил идэвхтэй эрж байгаа 283 хүн байгаагаас тайлант сард 686 хүн шинээр бүртгэгдэж, бүртгэлээс 400 хүн хасагдаж, тайлант сарын эцэст 502 хүн бүртгэлтэй болсон байна. Энэ нь өнгөрсөн оны мөн үеэс хүнээр буюу 30.3 хувиар буурчээ.

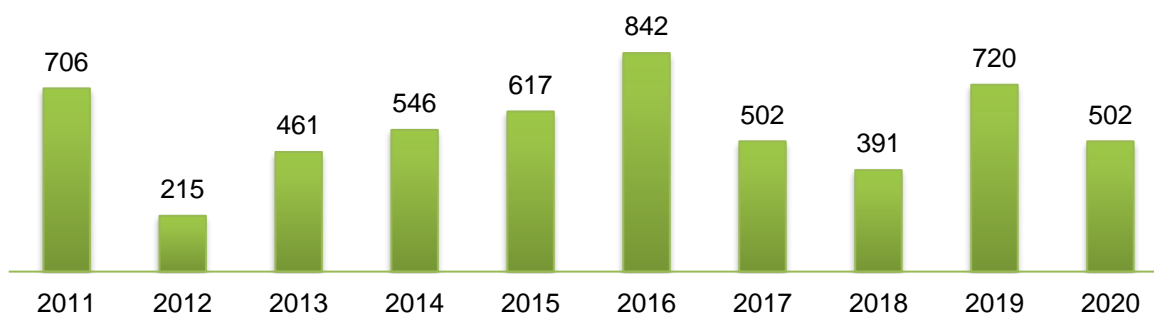
Хөдөлмөрийн хэлтэст шинээр бүртгүүлсэн болон ажилд орсон иргэд, жил бүрийн сарын эцсийн байдлаар

Ажил хайгч иргэд, боловсролын түвшингээр, 2020 оны 12 сар, хувиар

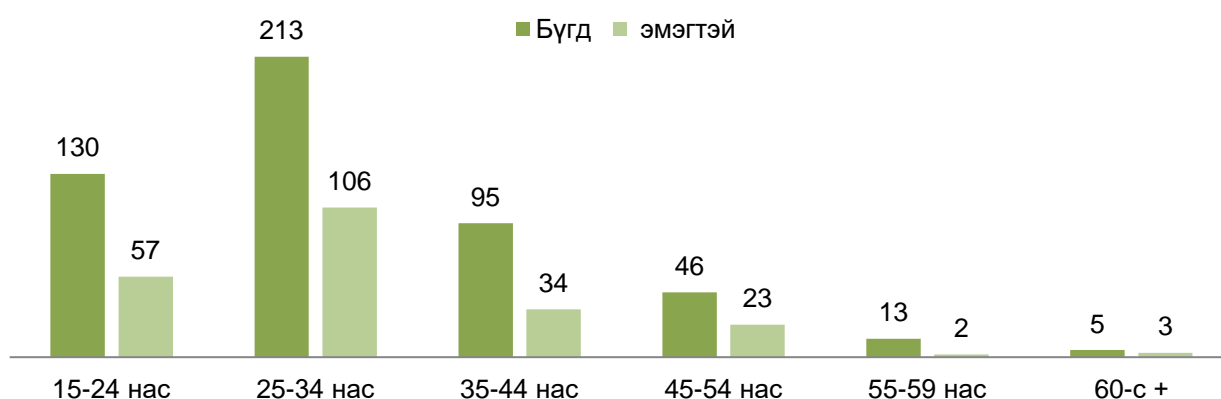

Ажил хайгч иргэд, жил бүрийн 12 сарын эцсийн байдлаар

Ажил хайгч иргэдийг насны байдлаар авч үзэхэд 15-24 насны иргэд 25.9 хувь, 25-34 насны иргэд 42.4 хувь, 35-44 насны иргэд 18.9 хувь, 45-54 насны иргэд 9.2 хувь, 55-59 насны иргэд 2.6 хувь, 60-аас дээш насны иргэд 1.0 хувийг тус тус эзэлжээ.

Ажил хайгч иргэд, 2020 оны эцсийн байдлаар нас хүйсээр

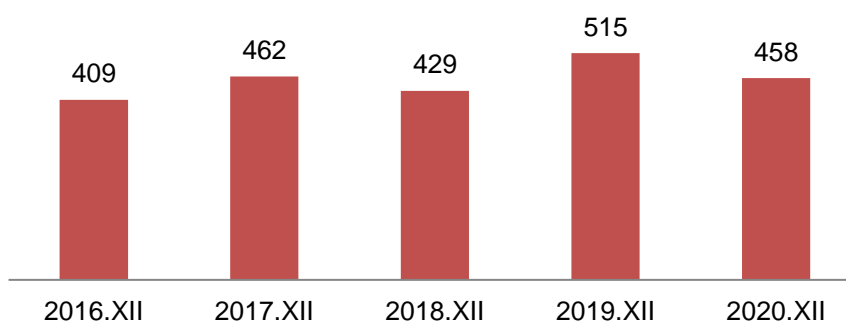

Гэмт хэрэг- Crime

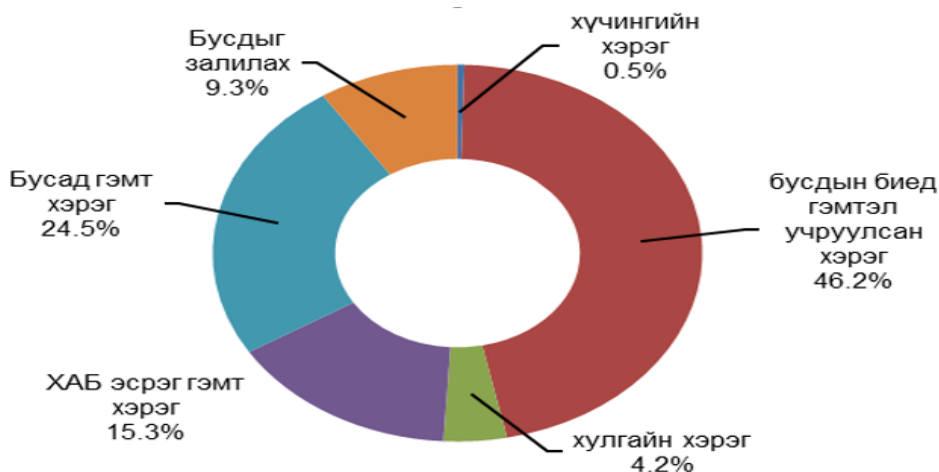
2020 оны эхний 12 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд гэмт хэрэг 458 гарсан нь өмнөх оны мөн үеэс 57 хэргээр буюу 11.1 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Аймгийн хэмжээнд гарсан нийт гэмт хэргийн тоо, оноор

Аймгийн хэмжээнд гарсан нийт гэмт хэргийг төрлөөр авч үзвэл бусдын биед гэмтэл учруулсан хэрэг хамгийн их буюу 46.2 хувийг эзэлж байна. Энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.3 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Аймгийн хэмжээнд гарсан нийт гэмт хэрэг төрлөөр, эзлэх хувиар 2020 оны 12 сар

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн нийгмийн байдал 2020 оны 12 сар

Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн иргэдийг нийгмийн байдлаар авч үзвэл ажилгүй иргэд хамгийн өндөр буюу 49.0 хувийг эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 45.7 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Оны эхний 12 сарын байдлаар захиргааны зөрчлийн мэдээллээр саатуулагдсан хүний тоо 1098 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 322 хүнээр буюу 29.3 хувиар, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхээ хасуулсан жолооч 637 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 111 хүнээр буюу 17.4 хувиар тус тус буурсан бөгөөд харин баривчлагдсан хүний тоо 253 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 50 хүнээр буюу 19.8 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Захиргааны хариуцлагын тухай хуулиар арга хэмжээ авагдсан хүний тоо 17535 болж өмнөх оны мөн үеэс 1776 хүнээр буюу 10.1 хувиар торгуулийн хэмжээ 1.2 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Боловсрол-Education

Аймгийн хэмжээгээр 2020-2021 оны хичээлийн жилд ерөнхий боловсролын төрийн хэвшлийн 22 сургууль үйл ажиллагаа явуулж байгаа бөгөөд 493 бүлэгт өдрийн ангийн 14134 сурагчид хамрагдан суралцаж байна. Энэ хичээлийн жилд аймгийн хэмжээнд 20 дотуур байранд 831 хүүхэд амьдарч байгаагийн 56.2 хувийг эмэгтэй сурагчид эзэлж байна. Төрийн хэвшлийн ерөнхий боловсролын сургуульд 692 багш ажиллаж байна.

2020-2021 оны хичээлийн жилд Политехникийн коллеж-д 719 суралцагчид суралцаж байгаагийн 29.8 хувь нь эмэгтэй суралцагчид байна.

Төрийн хэвшлийн сургуулиудын багш, сурагчдын тоо, хичээлийн жилээр

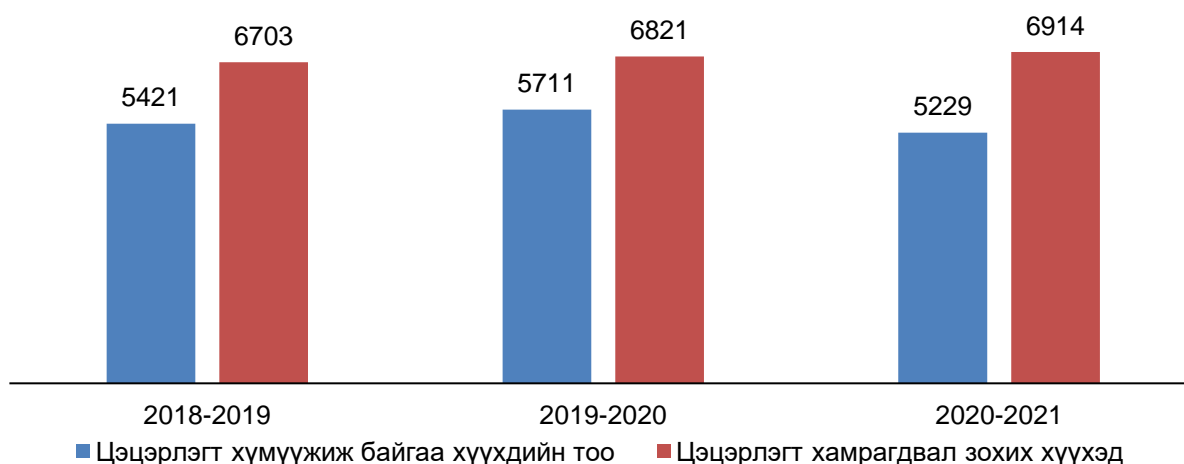

Бүх шатны боловсролын байгууллагын суралцагчид

Сургуулийн өмнөх боловсрол олгох 29 төрийн өмчийн цэцэрлэгийн нийт 174 бүлэгт 5229 хүүхэд хүмүүжиж байна. Энэ хичээлийн жилд СӨБ-д 395 ажиллагчид ажиллаж байгаагийн 84.1 хувь нь буюу 332 үндсэн багш ажиллаж байна.

Төрийн хэвшлийн цэцэрлэгт хамрагдвал зохих болон хамрагдаж байгаа хүүхдийн тоо, хичээлийн жилээр

Эрүүлмэнд-Health

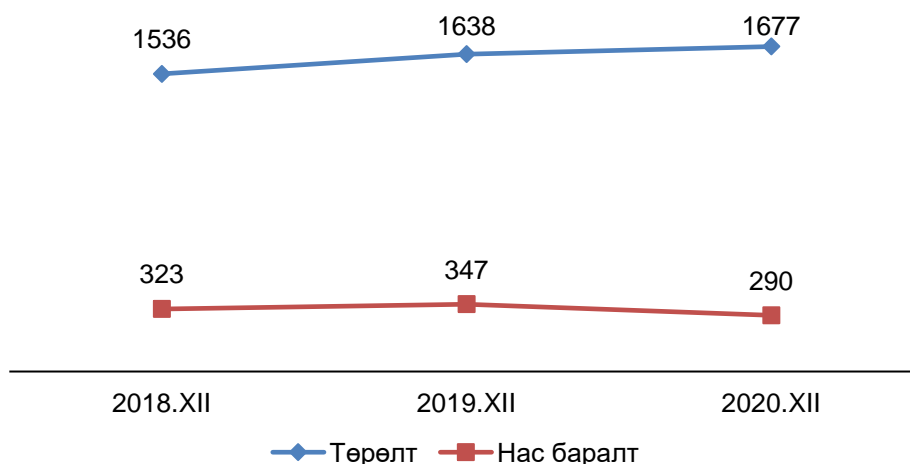

Аймгийн хэмжээгээр эрүүл мэндийн байгууллага 110 ажиллаж байгаагаас улсын төсвийн эмнэлэг 24, өрхийн эмнэлэг 4, цэргийн ангийн 3 эмнэлэг, хувийн эмнэлэг 35, хувийн эмийн сан 46, эргэлтийн эмийн сан 14, эм ханган нийлүүлэх төв 5 тус тус ажиллаж байна.

2020 оны эхний 12 сарын байдлаар аймгийн хэмжээгээр 1677 эх амаржиж, 290 хүн нас барсан нь урьд оны мөн үеэс төрөлт 2.4 хувиар, өссөн бол нас баралт 16.4 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

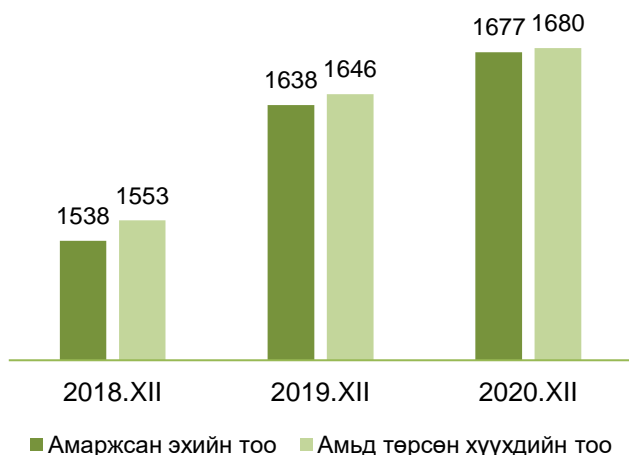
Даланзадгад суманд үйл ажиллагаа явуулж буй өрхийн эмнэлгүүдийн нийт үзлэгийн 24.5 хувийг Өнө-Орших эмнэлэг, 39.3 хувийг Шим билэг өрхийн эмнэлэг, Энхийн хүслэн өрхийн эмнэлэг 36.2 хувийг тус тус эзэлж байна.

Аймгийн хэмжээний төрөлт, нас баралтын үзүүлэлтүүд, оноор

Аймгийн хэмжээнд оны эхний 12 сарын байдлаар 0-1 насны хүүхдийн эндэгдэл 20 гарсан нь өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад 42.9 хувиар буурсан, 1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 4 гарсан нь өмнөх оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад 33.3 хувиар буурсан байна.

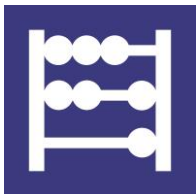
Амаржсан эх, хүүхдийн тоо, оноор

Хүүхдийн эндэгдэл, насны байдлаар

Хэрэглээний үнийн индекс-Consumer price index

2020 оны 12 дугаар сарын хэрэглээний үнийн ерөнхий индексийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад ерөнхий индекс 3.3 хувиар өссөн байна.

Үүний дотор зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байр үйлчилгээ 11.9 хувь, хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа 9.0 хувь, хувцас, бөс бараа, гутал 7.1 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис 3.5 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа 3.3 хувь, орон сууц, ус цахилгаан, хийн болон бусад түлш 1.9 хувь, бусад бараа, үйлчилгээ 1.8 хувь, эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ 1.6 хувиар тус тус өсөж тээвэр 5.1 хувиар буурчээ.

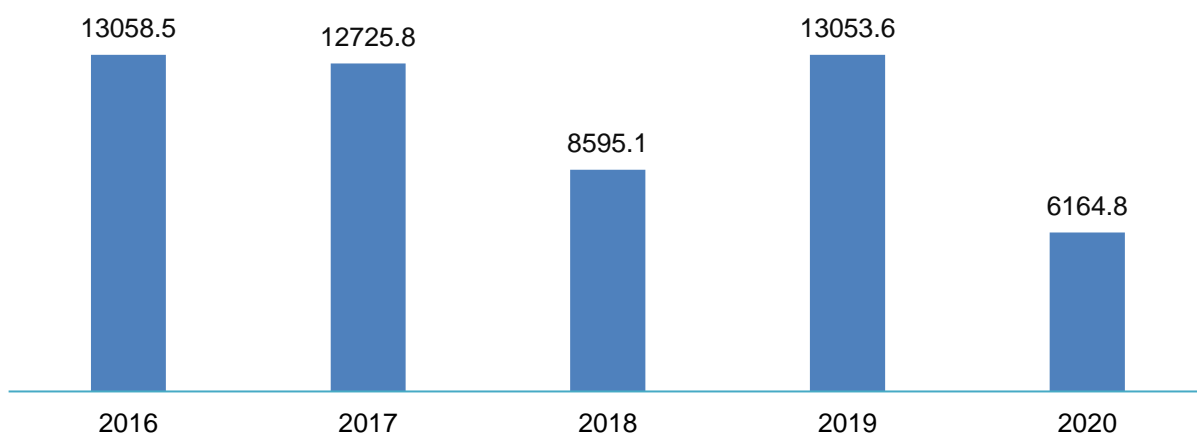
Хэрэглээний үнийн индекст нөлөөлсөн бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлт

Тээвэр

2020 онд тээврийн байгууллага болон хувь хүмүүсийн тээврийн орлогын мэдээлснээр 6164.8 сая төгрөг буюу өмнөх оны мөн үеэс 6888.8 сая төгрөгөөр буурч, зорчигчдын тоо 2891.1 мянган хүн, ачаа 17.1 мянган тонныг тээвэрлэсэн үзүүлэлттэй байна.

Тээврийн орлого, оны эцсээр /сая.төг/

Аж үйлдвэр-Industry

Аж үйлдвэрийн салбарт 2020 оны эхний 12 сарын байдлаар 2295.0 тэрбум төгрөгийн нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1351.2 тэрбум төгрөгөөр буюу 37.1 хувиар буурсан байна.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлтийг салбараар авч үзвэл уул уурхайн олборлох үйлдвэр 2284.9 тэрбум төгрөг, хүнсний боловсруулах аж үйлдвэр 5.9 тэрбум төгрөг, цахилгаан, дулааны эрчим хүчний үйлдвэрлэл, усан хангамж үйлдвэр 4.2 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүнийг тус тус үйлдвэрлэсэн байна.

Аж үйлдвэрийн нийт борлуулалт, үйлдвэрлэлт, оноор, тэрбум төгрөгөөр

Аж үйлдвэрийн салбарт 2020 оны эхний 12 сарын байдлаар 2589.6 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийгджээ.Энэ нь өнгөрсөн мөн үеэс 1015.8 тэрбум төгрөгөөр буюу 28.2 хувиар буурсан байна.

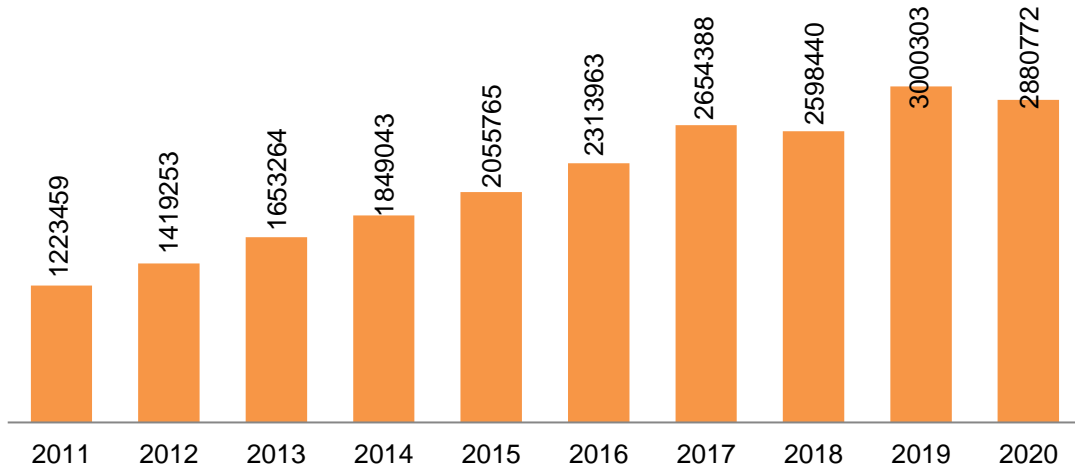
Аж үйлдвэрийн борлуулалтыг салбараар авч үзвэл уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр 2579.4 тэрбум төгрөг, хүнсний боловсруулах аж үйлдвэр 4.9 тэрбум төгрөг, цахилгаан эрчим хүч, ус ариутгал үйлдвэрлэлийн борлуулалт 5.3 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийсэн байна.

Хөдөө аж ахуй-Agriculture

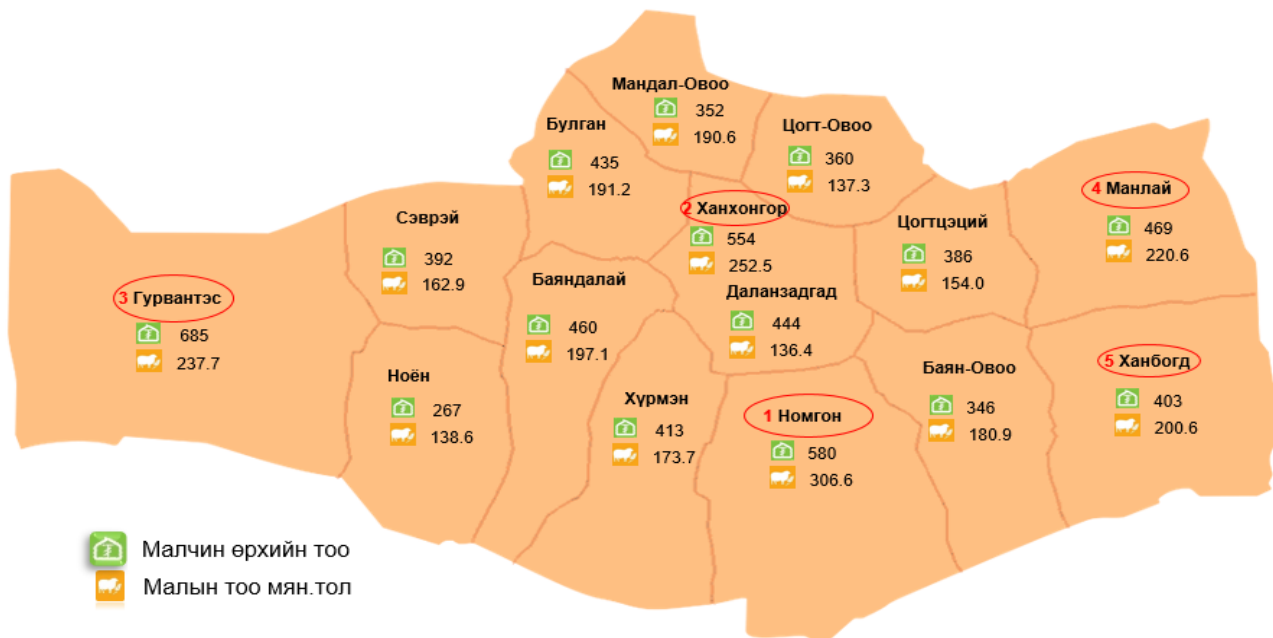

2020 онд жилийн эцсийн мал тооллогоор нийт мал **2880772** толгой болсон нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 119.5 мянган толгойгоор буюу 4.0 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна. Тэмээн сүрэг 166800 толгой, адуун сүрэг 1110395 толгой, үхэр сүрэг 33192 толгой, хонин сүрэг 682598 толгой, ямаан сүрэг 1887787 толгой тоологдсон байна.

МАЛЫН ТОО /2011-2019 он/

Малчин өрхийн тоо, байршлаар

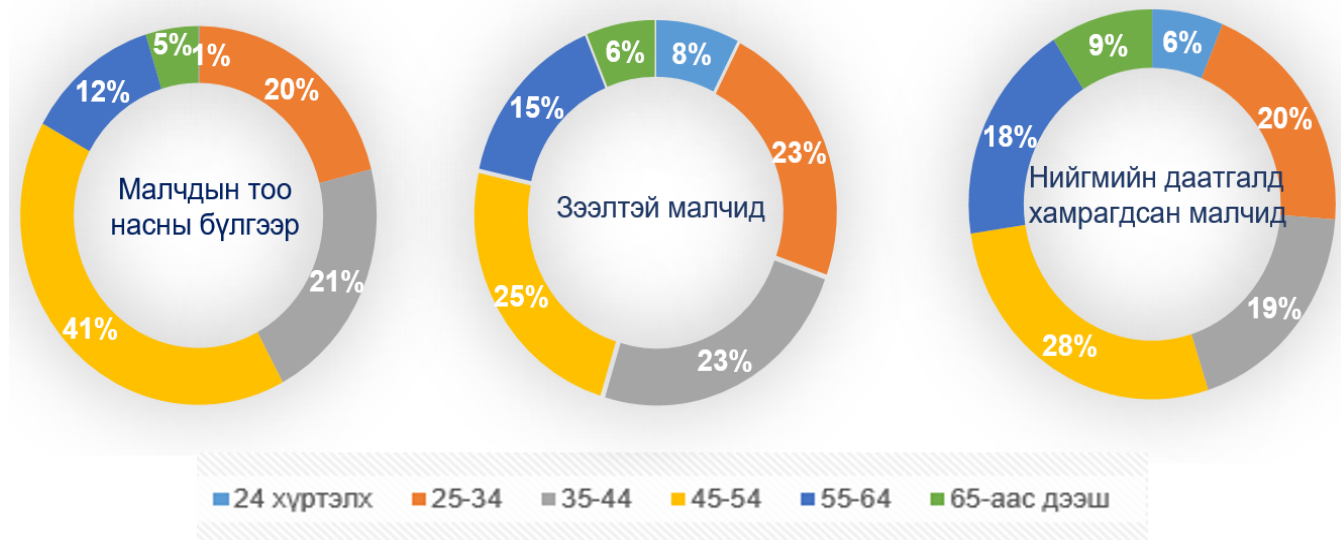

2020 оны эцэст 6546 малчин өрх байгаа нь өнгөрсөн оноос 7.2 хувиар буюу 438 өрхөөр өссөн байна. Тооллогоор автомашинтай малчин өрх-3825, мотоциклтой малчин өрх-3068, трактортой малчин өрх-12, цахилгаан эх үүсвэртэй малчин өрх- 5316, телевизортой 5046 малчин өрх тоологдсон байна.

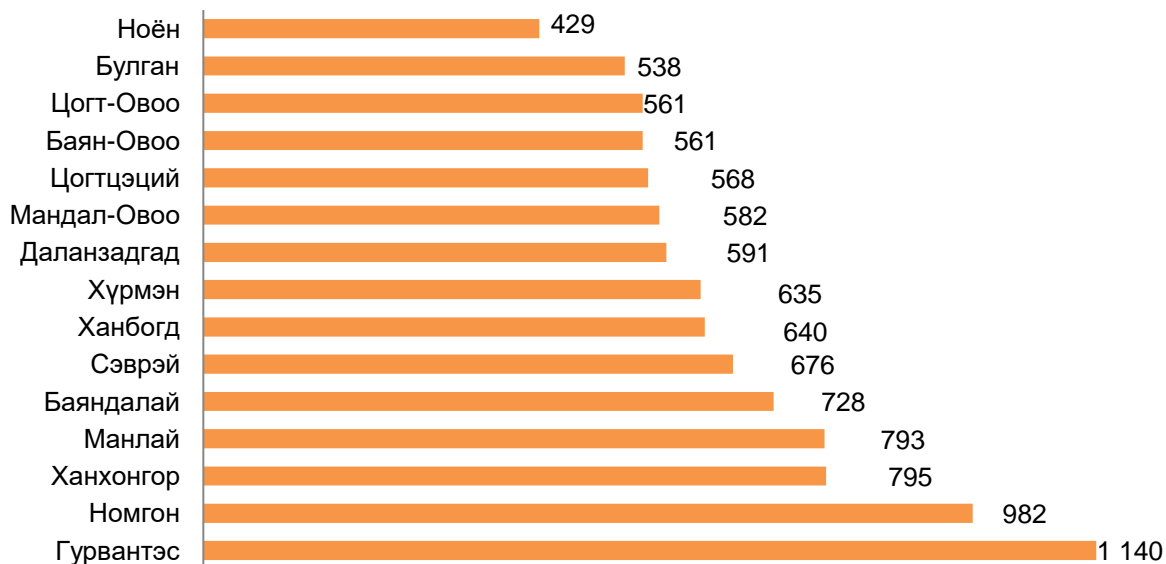
Малчдын зарим мэдээлэл, 2020 он

2020 оны жилийн эцсийн мал тооллогоор аймгийн хэмжээнд 517 мянгат малчин тоологдсон байна.

2020 оны жилийн эцэст 10219 малчин тоологдсон бөгөөд 45-54 насны малчид 41.0 хувийг эзэлж байна. Нийт малчдын 21.0 хувь нь банкны зээлтэй, 16.9 хувь нь нийгмийн даатгалд даатгуулсан байна.

Малчдын тоо, сумдаар

Хамгийн олон малтай сумаар Номгон 306547, Ханхонгор 252454, Гурвантэс 237705, Манлай 220619, Ханбогд 200563 толгой мал тус тус тоолуулсан байна. Малын таван төрлөөр нь авч үзвэл тэмээгээр Ханбогд сум 32861, адуугаар Манлай сум 14434, үхрээр Ханбогд сум 6828, хониор Ханхонгор сум 81655, ямаагаар Номгон сум 235936 толгойгоор тус тус тэргүүлж байна.

2020 оны малын тоогоор тэргүүлж байгаа сумд, төрлөөр

Аймгийн хэмжээгээр оны эхний төллөвөл зохих 1174.4 мянган хээлтэгчийн 76.1 хувь нь буюу 622.9 мянган хээлтэгч төллөж, гарсан төлийн 79.3 хувь буюу 612.5 мянган төл бойжсон байна.

2020 онд 20981 толгой мал хорогдож, өнгөрсөн оноос 12861 толгойгоор өссөн байна.

Мал сүргийн бүтэц, 2020 он

Аймгийн хэмжээгээр нийт малтай өрх 8185 байгаагийн 6546 нь малчин өрх байна.

Мал тооллогын дүнгээр аймгийн хэмжээнд 1122 толгой сарлаг, 2 хайнаг, 49 толгой гахай, 426 шувуу үүнээс 219 тахиа, 207 бөднө тус тус тоолуулсан байна.

Газар тариалангийн салбарт 2020 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт 238.7 га талбайд тариалалт хийсний 60.8 га талбайд төмс, 110.8 га талбайд хүнсний ногоо, 67.1 га талбайд тэжээлийн ургамал тариалснаас 443.2 тн төмс, 929.3 тн хүнсний ногоо хураажээ. Аймгийн хэмжээнд нийт 8298.5 тн өвс, 619.2 тн гар тэжээл бэлтгэн нөөцөлсөн байна.

ХУРААСАН УРГАЦ, оноор, төрлөөр, тонн

ХУРААСАН ТӨМС

ХУРААСАН ХҮНСНИЙ НОГОО

БЭЛТГЭСЭН ХАДЛАН

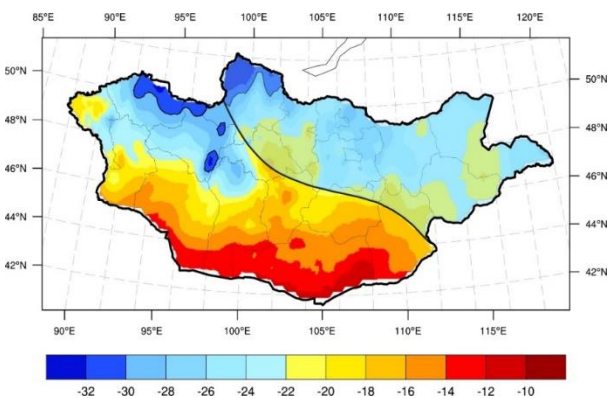
БЭЛТГЭСЭН ГАР ТЭЖЭЭЛ

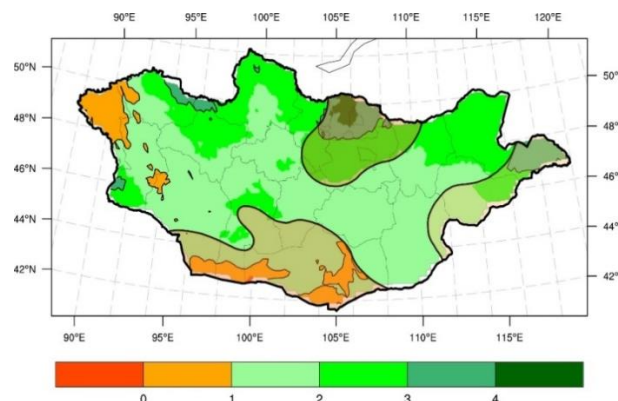
2020 ОНЫ 01-Р САРЫН ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН ТӨЛӨВ

Энэ сард агаарын дундаж температур нийт нутгаар олон жилийн дундажын орчим байна. Нэг болон хоёрдугаар арав хоногийн сүүлч, гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр ихэнх нутгаар агаарын температур өмнөх үеэсээ 3–5°C–аар хүйтэрнэ.

Зураг 1. 2021 оны 1 дүгээр сарын агаарын дундаж температурын урьдчилсан мэдээ, °C

Зураг 2. 2021 оны 1 дүгээр сарын нийлбэр хур тунадасны урьдчилсан мэдээ, мм

Хур тунадас нийт нутгаар ОЖД–аас бага орох төлөвтэй байна. Нэг, хоёр, гуравдугаар арав хоногийн сүүлчээр зарим газраар бага зэргийн цас орно.

Салхи ихэнх хугацаанд 5–10 м/с, нэгдүгээр арав хоногийн дунд үе болон хоёрдугаар арав хоногийн сүүлчээр зарим газраар 14–16 м/с хүртэл ширүүсч цасан болон шороон шуурга шуурах төлөвтэй байна.

Хүснэгтэн үзүүлэлтүүд

Аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал, оноор

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2016	2017	2018	2019	2020	2020
								2019
1	Аймгийн төсвийн орлого	сая.төг	64822.8	114971.3	163718.6	135590.2	128943.4	95.1
2	Зарлага санхүүжилт	сая.төг	54326.1	75601.8	137634.6	162483.8	163608.6	100.7
3	Банкны зээлийн өрийн үлдэгдэл	сая.төг	125034.7	172212.4	276486.3	286623.8	254611.6	88.8
4	Үүнээс: чанаргүй зээл	сая.төг	7072.9	5147.3	4836.4	5796.9	16958.2	292.5
5	Иргэдийн хадгаламж	сая.төг	91973.6	122019.6	152220	173194.9	251800.8	145.4
6	Мал төллөлт	хувь	64	68.9	38.9	66.9	76.1	113.8
7	Төл бойжилт	хувь	99.4	99.1	96.1	99.7	99.1	99.4
8	Бойжиж буй төл	мян.тол	540.5	664.3	399.9	787.7	612.5	77.8
9	Төлийн хорогдол	тоо	3267	6357	16310	2599	13593	523.0
10	Том малын хорогдол	тоо	10089	11251	61994	8120	46424	571.7
11	Хаврын тариалалт	га	190.3	180.5	253.1	243.4	238.7	98.1
12	Үүнээс: Төмс	га	82	64.3	71.1	59.1	60.8	102.9
13	Хүнсний ногоо	га	82.8	79.5	145.9	120.2	110.8	92.2
14	Тэжээлийн ургамал /тариалалт/	га	25.5	36.7	36.1	64	67.1	104.8
15	Хураасан ургац	тн	1524.4	1540.2	1851.5	1915.2	1773.8	92.6
16	Үүнээс: Төмс	тн	585.3	544.2	571.6	451.9	443.2	98.1
17	Хүнсний ногоо	тн	724	719.7	1050.2	881.8	929.3	105.4
18	Тэжээлийн ургамал /ургац/	тн	215.1	276.3	229.7	581.6	401.3	69.0
19	Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлт	мян.төг	709988.6	1268683.8	236113.6	3646191.3	2295046.1	62.9
20	Аж үйлдвэрийн нийт борлуулалт	мян.төг	865007.4	2055680.8	2706031.0	3605403.3	2589633.4	71.8
21	Тээврийн орлого	сая.төг	13058.5	12725.8	8595.1	13053.6	6164.8	47.2
22	Жижиглэнгийн бараа гүйлгээ	сая.төг	7064.9	36072.1	8932.8	7766	12428.9	160.0
23	Ажилгүйчүүдийн тоо	хүн	842	747	391	720	502	69.7
24	Төрөлт	тоо	1401	1297	1536	1638	1677	102.4
25	Нас баралт	тоо	320	308	323	347	290	83.6
26	0-5 насны хүүхдийн эндэгдэл	тоо	34	26	25	41	24	58.5
27	Халдварт өвчний гаралт	тоо	997	714	634	739	902	122.1
28	9-р анги төгсөгчид	тоо	200	817	970	863	829	96.1
29	12-р анги төгсөгчид	тоо	680	737	983	608	626	103.0
30	Нийт өрхийн тоо	өрх	20669	21278	21983	21097	21989	104.2
31	Нийт хүн амын тоо	тоо	63661	65645	68114	69902	71493	102.3
32	Тэтгэвэр авагчид	хүн	7210	6781	7201	7656	8347	109.0
33	Олгосон тэтгэвэр	сая.төг	23291.5	23853.4	27484.5	38263	39874.7	104.2

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

1.1 Орон нутгийн 2020 оны эхний 12 сарын төсвийн орлогын мэдээ
/ өссөн дүнгээр, мянган төгрөгөөр /

	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
Нийт орлого	132,610,298.4	128,943,404.5	97.2
А. Урсгал орлого	132,552,250.3	128,856,957.4	97.2
I.Татварын орлого	107,337,426.4	111,977,215.3	104.3
1. Хувь хүний орлогын албан татвар	47,024,773.8	48,935,545.7	104.1
1.1 Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлого	44,000,000.0	45,184,154.7	102.7
1.2 Хувь хүний орлогын албан татварын буцаалт	(844,787.6)	(844,787.6)	100.0
1.3 Үйл ажиллагааны орлого	1,112,552.0	752,617.3	67.6
1.4 Орлогыг нь тодорхойлох боломжгүй иргэний татвар	789,961.0	1,672,017.1	211.7
1.5 Хөрөнгийн орлого	276,000.0	308,561.2	111.8
1.6 Хадгаламжийн хүүгийн орлого	1,691,048.4	1,862,983.0	110.2
2. Өмчийн татвар	26,434,540.0	27,866,836.9	105.4
2.1 Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар	26,400,000.0	27,830,566.9	105.4
2.2 Бууны албан татвар	34,540.0	36,270.0	105.0
3. Дотоодын бараа үйлчилгээний татвар	4,300,000.0	6,670,820.5	155.1
3.1 Авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн татвар	4,300,000.0	6,670,820.5	155.1
4. Бусад татвар	29,578,112.6	28,504,012.3	96.4
4.1 Улсын тэмдэгтийн хураамж	347,744.6	418,071.0	120.2
4.2 Хог хаягдлын хураамж	434,600.0	472,646.1	108.8
4.3 Үйлдвэр үйлчилгээний усны төлбөр	18,000,000.0	16,242,243.1	90.2
4.4 Газрын төлбөр	8,675,930.7	7,743,528.2	89.3
4.5 Зам ашигласны төлбөр	171,200.0	180,676.4	105.5
4.6 Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	69,000.0	-	
4.7 Ус, рашаан ашигласны төлбөр	56,766.1	72,714.6	128.1
4.8 Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,301,871.2	1,239,514.7	95.2
II. Татварын бус орлого	25,214,823.9	16,879,742.1	66.9
2.1 Хувьцааны ноогдол ашиг	20,629,583.9	10,502,388.9	50.9
2.2 Хүү, торгуулийн орлого	55,400.0	6,051.1	10.9
2.3 Бусад хүү торгуулийн орлого	3,489,008.1	3,166,408.9	90.8
2.4 Түрээсийн орлого	25,000.0	39,268.4	157.1
2.5 Төсөвт газрын өөрийн орлого	80,250.0	2,064,645.8	2572.8
2.6 Бусад нэр заагдаагүй орлого	832,681.9	1,092,542.8	131.2
2.7 Газрын тосны орлого	102,900.0	8,436.2	8.2
Б. Хөрөнгийн орлого	58,048.1	86,447.1	148.9
Хөрөнгө худалдсаны орлого	58,048.1	86,447.1	148.9

Эх сурвалж: СТСХ-ийн мэдээ

1.2 Орон нутгийн орлогын гүйцэтгэл
/мянган .төгрөг/

Сумд	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
Баяндалай	148,877.1	175,319.6	117.8
Баян-овоо	680,016.6	477,681.9	70.2
Булган	119,345.4	184,523.9	154.6
Гурвантэс	5,263,495.7	4,956,636.6	94.2
Мандаловоо	138,458.4	153,816.0	111.1
Манлай	321,323.4	496,953.4	154.7
Номгон	187,666.8	227,577.2	121.3
Ноён	322,766.0	265,250.4	82.2
Сэврэй	145,637.0	283,271.6	194.5
Ханбогд	64,435,163.5	42,058,287.1	65.3
Ханхонгор	772,070.1	1,051,714.5	136.2
Хүрмэн	150,500.6	233,602.5	155.2
Цогтовоо	188,675.0	206,144.6	109.3
Цогтцэций	18,822,586.5	12,344,069.4	65.6
Даланзадгад	2,993,520.0	3,455,804.6	115.4
Татварын хэлтэс	16,959,712.4	49,813,198.9	293.7
СТСХэлтэс	20,960,483.9	12,559,552.4	59.9
Дүн	132,610,298.4	128,943,404.5	97.2

Эх сурвалж: СТСХ-ийн мэдээ

Орон нутгийн төсвийн 12 сарын зарлагын гүйцэтгэл

/Эдийн засгийн ангилалаар, мян.төг /

НИЙТ ЗАРЛАГА	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
	197,408,997.0	163,608,572.6	82.88
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	95,665,691.9	74,436,583.6	77.81
Үндсэн цалин	7,218,365.1	6,909,581.6	95.72
Нэмэгдэл	1,917,978.6	1,712,837.7	89.30
Унаа хоолны хөнгөлөлт	273,683.7	237,799.1	86.89
Урамшуулал	237,149.7	229,364.0	96.72
Гэрээт ажлын хөлс	828,790.1	774,731.6	93.48
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,420,470.2	1,258,773.3	88.62
Гэрэл, цахилгаан	317,990.6	252,740.9	79.48
Түлш, халаалт	1,726,995.2	1,568,146.0	90.80
Цэвэр, бохир ус	130,418.8	91,304.3	70.01
Бичиг хэрэг	164,019.9	159,487.3	97.24
Тээвэр, шатахуун	815,317.3	724,623.4	88.88
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	214,482.0	200,536.3	93.50
Ном, хэвлэл	118,749.4	85,920.7	72.35
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	250,958.4	236,185.6	94.11
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	220,171.5	199,320.9	90.53
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	123,625.9	107,710.4	87.13
Багаж, техник, хэрэгсэл	110,764.5	91,225.5	82.36
Тавилга	51,300.0	15,951.1	31.09
Урсгал засвар	294,825.0	161,168.6	54.67
Дотоод албан томилолт	121,618.1	78,480.3	64.53
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,449,839.6	4,306,843.7	79.03
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,688.0	3,300.0	89.48
Даатгалын үйлчилгээ	2,079.6	1,676.5	80.62
Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,812.0	2,646.8	94.12
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	743.0	319.0	42.93
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,725.0	1,725.0	100.00
Газрын төлбөр	75,320.7	73,050.5	96.99
Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	20.0	20.0	100.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,596,527.0	17,272,436.4	88.14
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	310,387.7	286,123.3	92.18
Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	181,250.0	145,929.0	80.51
Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	52,510,460.6	36,353,542.6	69.23
Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	41,000.0	21,960.0	53.56
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	149,097.6	142,783.5	95.8
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	403,855.4	370,162.0	91.66
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	379,211.7	358,176.7	94.45
Бусад хөрөнгө	101,743,305.1	89,171,989.0	87.64
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	197,408,997.0	172,286,169.1	87.27
Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /үндсэн/	37,927.3	78,956.1	208.18
Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /туслах/	6,175,239.1	1,934,889.5	31.33
Төсвөөс санхүүжих	169,748,155.2	151,390,563.4	89.19
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	14,260,884.9	13,895,235.8	97.44
Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	7,186,790.5	4,986,524.3	69.38
Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		8,677,596.5	

Эх сурвалж: СТСХ-ийн мэдээ

НУТАГ ДЭВСГЭР ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ

3.1 Өмнөговь аймгийн нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, алслалт

д/д	Сумдын нэр	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ /мянган.км2/	Хүн амын нягтрал /1км2-д ногдох хүн/	Аймгийн төвөөс сум хүртэлх зай км	Багийн тоо
1	Даланзадгад	0.5	55.71	0	8
2	Баяндалай	10.8	0.19	86	3
3	Баяновоо	10.5	0.17	165	3
4	Булган	7.5	0.28	100	4
5	Гурвантэс	27.9	0.18	325	5
6	Мандаловоо	6.4	0.25	145	3
7	Манлай	12.4	0.21	225	4
8	Номгон	19.5	0.13	110	5
9	Ноён	10.6	0.13	216	2
10	Сэврэй	8.1	0.25	216	3
11	Ханбогд	15.2	0.53	270	5
12	Ханхонгор	9.9	0.2	25	4
13	Хүрмэн	12.4	0.12	61	3
14	Цогтовоо	6.5	0.29	120	3
15	Цогтцэций	7.2	1.17	100	4
	Аймгийн дүн	165.4	0.43	0	59

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

3.1 Аймгийн нийт өрх, хүн амын тоо /оноор /

Сум	2016		2017		2018		2019		2020	
	Өрх	Хүн ам	Өрх	Хүн ам	Өрх	Хүн ам	Өрх	Хүн ам	Өрх	Хүн ам
Даланзадгад	8023	24072	8365	24863	8759	26143	8191	26386	8599	27858
Баяндалай	695	2098	684	2082	690	2088	652	2089	677	2113
Баяновоо	606	1758	612	1733	613	1753	583	1868	587	1827
Булган	701	2066	727	2122	726	2104	716	2050	726	2108
Гурвантэс	1487	4729	1527	4869	1558	4934	1571	5129	1648	5195
МандалОвоо	527	1628	531	1602	541	1633	516	1613	530	1635
Манлай	725	2499	741	2577	746	2588	719	2633	743	2667
Ноён	442	1357	446	1394	447	1406	451	1398	464	1419
Номгон	829	2567	845	2580	840	2564	782	2518	807	2558
Сэврэй	632	2055	621	2009	631	2008	630	2029	666	2037
Ханбогд	1768	6387	1834	6978	1988	7668	1954	8718	2030	8154
Ханхонгор	725	1992	757	2010	759	1987	790	1986	800	1992
Хүрмэн	551	1590	559	1593	548	1553	542	1556	558	1588
Цогт-Овоо	577	1760	588	1811	587	1816	557	1818	588	1894
Цогтцэций	2381	7103	2441	7422	2550	7869	2443	8111	2566	8448
Дүн	20669	63661	21278	65645	21983	68114	21097	69902	21989	71493

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

3.2 Нийгмийн зарим үзүүлэлт, сумдаар /оноор/

Сумын нэр	Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо			Хагас өнчин хүүхдийн тоо			Өрх толгойлсон эмэгтэй		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Баяндалай	1	1	1	28	23	15	154	154	109
Баян-Овоо	3	3	3	14	14	19	96	86	105
Булган	1			12	10	7	101	101	104
Гурвантэс			2	56	73	69	275	255	262
Мандал-Овоо	1	1	1	23	15	15	117	81	99
Манлай	2	2	1	25	25	23	129	121	117
Номгон	1			17	14	8	213	134	123
Ноён	1	1	1	5	7	5	70	68	66
Сэврэй	2		2	13	18	14	146	69	80
Ханбогд	6	6	6	29	31	30	111	60	60
Ханхонгор	1	1	1	25	16	13	54	94	109
Хүрмэн	1	1		11	17	22	80	85	82
Цогт-Овоо	1			23	18	24	113	19	20
Цогтцэций	2	6	7	62	75	80	322	330	333
Даланзадгад	7	11	8	134	210	229	641	740	719
Дүн	30	33	33	477	566	573	2622	2397	2388

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

3.3 Өрх, өрхийн гишүүдийн зарим үзүүлэлт

№	Үзүүлэлтүүд	2018	2019	2020	2020/2019
1	Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо	30	33	33	100.0
2	Хагас өнчин хүүхдийн тоо	477	566	573	101.2
3	2 ихэр хүүхдийн тоо	384	448	413	92.2
4	3 ихэр хүүхдийн тоо	12	15	15	100.0
5	Ихэр хүүхэдтэй өрхийн тоо	209	229	211	92.1
6	Эхийн алдарт 1-дүгээр зэргийн одонтой эхийн тоо	-	1555	1735	111.6
7	Эхийн алдарт 2-дугаар зэргийн одонтой эхийн тоо	-	2828	3287	116.2
8	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо	1985	2107	2189	110.2

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

IV. Нийгмийн даатгалын үйлчилгээ

4.1 Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, сайн дураар даатгуулагчийн тоо, сумдаар (мянган .төгрөг)

Сумын нэр	НДШ-ийн орлого			Тэтгэврийн орлого		Сайн дураар даатгуулагчийн тоо
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Олговол зохих	Олгосон	
Баяндалай	349377.3	374153.5	107.1	1497024.5	1497024.5	136
Баян-Овоо	530775.7	518678.3	97.7	1097351.9	1097351.9	140
Булган	318962.7	330299.1	103.6	1359184.1	1359184.1	114
Гурвантэс	1532775.5	1756653.2	114.6	2665745.1	2665745.1	269
Мандал-Овоо	291217	342838	117.7	1125879.1	1125879.1	77
Манлай	612179.6	487675.6	79.7	1525808.9	1525808.9	236
Номгон	418568.6	533814.2	127.5	1683787.5	1683787.5	179
Ноён	365216.4	406131.1	111.2	857280.3	857280.3	75
Сэврэй	326260.1	371530.1	113.9	1275164.6	1275164.6	141
Ханбогд	5443113.6	5760751.7	105.8	2311603.5	2311603.5	268
Ханхонгор	333274.1	392797.2	117.9	1439815.3	1439815.3	149
Хүрмэн	302248.7	369387.8	122.2	1103136.3	1103136.3	87
Цогт-Овоо	340683.4	372777.4	109.4	1033851.5	1033851.5	156
Цогтцэций	8574730.3	9340906.8	108.9	2230045.9	2230045.9	363
Даланзадгад	11755489.5	13058647.5	111.1	16968476.7	16968476.7	1301
Дүн	31494872.5	34417041.5	109.3	38174155.2	38174155.2	3691

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын хэлтсийн мэдээ

V. Хөдөлмөр

5.1 Ажил хайгч иргэдийн мэдээ, 12 сарын байдлаар

№	Сумдын нэр	Бүртгэлтэй ажилгүйдчүүд		Эмэгтэй	Тайлант сар			Бүгдээс: Боловсролоор								
		Тайлант сарын эхэнд	Тайлант сарын		Нэмэгдсэн	Тайлант сард	Ажилд орсон	Боловсролгүй	Бага	суурь	Бүрэн дүнд	Мэргэжлийн анхан	Тусгай дүнд	Дээд	магистр, доктор	
1	Баяндалай	5	6	3	5	4	3	0	0	0	2	1	2	1	0	
2	Баян-Овоо	6	3	0	25	28	25	0	0	0	1	1	1	0	0	
3	Булган	8	7	5	6	7	4	0	0	0	3	1	2	1	0	
4	Гурвантэс	9	45	17	248	178	177	2	2	0	18	5	2	16	0	
5	Даланзадгад	149	143	73	64	71	35	0	3	1	115	5	3	15	1	
6	Мандал-Овоо	4	19	8	18	1	1	0	0	0	3	5	6	5	0	
7	Манлай	8	10	2	2	0	0	0	0	0	3	5	2	0	0	
8	Номгон	4	5	3	4	2	2	0	1	1	1	1	1	0	0	
9	Ноён	13	35	10	48	25	20	4	2	6	12	1	3	7	0	
10	Сэврэй	2	14	6	44	32	32	0	1	2	2	5	4	0	0	
11	Ханбогд	40	74	25	69	24	19	1	2	2	30	1	1	37	0	
12	Ханхонгор	9	26	10	22	4	4	0	0	5	12	4	0	5	0	
13	Хүрмэн	0	48	25	66	0	18	0	2	2	27	1	0	16	0	
14	Цогт-Овоо	15	54	30	63	24	13	0	0	2	40	0	0	12	0	
15	Цогтцэций	11	13	8	2	0	0	0	2	2	5	1	1	1	1	
	ДҮН	283	502	225	686	400	353	7	15	23	274	37	28	116	2	

Эх сурвалж: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газрын мэдээ

VI. БОЛОВСРОЛ

6.1 2020-2021 оны хичээлийн жилийн боловсролын тайлан
Ерөнхий боловсролын сургууль

№	Үзүүлэлт	Хичээлийн жилээр			2020/2019 %
		2018-2019	2019-2020	2020-2021	
1	Ерөнхий боловсролын сургуулийн тоо	21	21	22	22
	12 жилийн	12	12	13	13
	9 жилийн	9	9	9	9
	бага				
2	Нийт бүлгийн тоо	431	431	476	493
3	Өдрийн ангид суралцагчид	11844	12109	13413	14134
	Бүгдээс дотуур байранд суудаг	868	881	958	831
4	Анги дүүргэлт	27.5	28.1	28.2	28.6
5	Элсэлт	2102	2209	2403	2287
	1-р ангид	1439	1518	1730	1677
	10-р ангид	663	691	673	610
6	Төгсөлт	1910	1089	1471	1455
	9-р анги	953	945	863	829
	12-р анги	957	144	608	626
7	Багш нарын тоо	624	634	692	720
	Үүнээс: бага ангийн багшийн	210	219	230	240
	Дунд, ахлах ангийн багш	415	462	480	103.9
	Дунд, ахлах ангийн багш	414	415	462	480
8	АББ-ын багш				3
	Боловсролоор: Магистр	54	53	72	77
	Бакалавр	468	493	505	566
	Дипломын дээд	73	66	62	66

Эх сурвалж: Боловсрол, соёл, урлагийн газрын мэдээ

6.2 Аймгийн хэмжээний төрийн хэвшлийн цэцэрлэгийн тоо, хичээлийн жилээр

Үзүүлэлт	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2020/2019
Хүүхдийн цэцэрлэгийн тоо	28	29	29	100
Бүлгийн тоо	164	188	174	92.6
Бүгдээс яслийн тоо				
Цэцэрлэгт хүмүүжиж байгаа хүүхдийн тоо	5421	5711	5229	91.6
Цэцэрлэгт хамрагдвал зохих хүүхэд / 2-5 насны /	6703	6821	6914	101.4
Хамралтын хувь	80.8	83.7	76.8	91.8
Сурган хүмүүжүүлэгчид-бүгд	359	413	395	95.6
Хүмүүжүүлэгч багш	328	376	332	88.3
Арга зүйч	15	17	18	105.9
Дуу хөгжмийн багш	16	20	21	105.0

Эх сурвалж: Боловсрол, соёл, урлагийн газрын мэдээ

6.4 Политехникийн коллежийн мэргэжлийн боловсролын суралцагчид (мэргэжил, анги, хүйсээр) 2019-2020 оны хичээлийн жил

№	Мэргэжлийн нэр	Нийт	Эмэгтэй	Мэргэжлийн боловсрол					
				I курс		II курс		III курс	
				Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй
1	Барилгын засал чимэглэлч	44	17	20	7	14	6	10	4
2	Гагнуурчин	78	6	39	5	22	1	17	
3	Барилгын мужаан	32	1	12		11		1	
4	Тогооч	32	21	9	4	10	8	13	9
5	Автомашин засварчин	40		22		11		7	
6	Цахим тоног төхөөрөмжийн үйлчилгээний ажилтан	26	20	11	10	5	2	10	8
7	Үсчин	36	33	15	14	14	13	7	6
8	Хүнд машин механизмын засварчин	74		23		25		26	
9	Оёмол бүтээгдэхүүний оёдолчин *	27	26	17	17	7	7	3	2
10	Цахилгаанчин*	53	9	21	5	24	4	8	
11	Сантехникч	12		12					
12	Үйлдвэрлэлийн механик	26	2	18		8	2		
13	Хүнд машин механизмын операторч	11	2	11	2				
Нийт дүн		491	137	230	64	151	43	102	29

Эх сурвалж: Политехникийн коллежийн мэдээ

VII. Эрүүл мэнд

7.1 Өмнөговь аймгийн төрөлт, нас баралтын үзүүлэлтүүд, эхний 12 сарын байдлаар

Сумдын нэр	Төрөлт		2020/2019	Нас баралт		2020/2019
	2019.XII	2020.XII	%	2019.XII	2020.XII	%
Баяндалай	38	33	86.8	15	14	93.3
Баян-Овоо	40	34	85.0	10	7	70.0
Булган	45	38	84.4	7	12	171.4
Гурвантэс	100	94	94.0	20	21	105.0
Мандал-Овоо	29	25	86.2	9	9	100.0
Манлай	60	52	86.7	19	7	36.8
Номгон	54	63	116.7	18	11	61.1
Ноён	31	27	87.1	11	6	54.5
Сэврэй	38	44	115.8	17	5	29.4
Ханбогд	151	163	107.9	39	12	30.8
Ханхонгор	29	30	103.4	15	13	86.7
Хүрмэн	35	31	88.6	9	7	77.8
Цогт-Овоо	40	41	102.5	7	7	100.0
Цогтцэций	215	213	99.1	33	28	84.8
Даланзадгад	733	789	107.6	118	131	111.0
Дүн	1638	1677	102.4	347	290	83.6

Эх сурвалж: Аймгийн ЭМГ-ын мэдээ

7.2 Эрүүл мэндийн байгууллагын зарим үзүүлэлт, оноор

Үзүүлэлт	2018.XII	2019.XII	2020.XII	2020/2019
Амаржсан эхийн тоо	1538	1638	1677	102.4
Амьд төрсөн хүүхдийн тоо	1553	1646	1680	102.1
Төрөхийн улмаас эндсэн эхийн тоо	0	0	0	0.0
0-1 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл	26	35	20	57.1
1-5 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл	4	6	4	66.7

Эх сурвалж: Аймгийн ЭМГ-ын мэдээ

7.3 Даланзадгад сумын өрхийн эмнэлгүүдийн 2019 оны эхний 12 сарын мэдээлэл

Үзүүлэлт		Шим билэг	Өнө Орших	Энхийн хүслэн	
Бүгд үзлэгийн тоо		24 886	15 498	22 947	
Цочмог халдварт өвчин	Бүгд	78	47	71	
	Үүнээс	Халдварт шар			1
		Улаан бурхан			
		Мэнин			
		Сепсис			
		Саа			
		Салхинцэцэг	52	32	52
		Цусан суулга	1	1	5
		Мөөгөнцөр			
		Гар, хөл.амны өвчин	19	11	12
Бусад	6	3	1		
Нийгмийн халдварт өвчин	Бүгд	57	86	75	
	Үүнээс	Сүрьеэ	6	4	3
		Бруцеллөз			
		тэмбүү	16	19	15
		Трихомониаз	20	41	40
		Заг хүйтэн	14	22	16
		Бусад	1		1
		Нийт	135	133	146

Эх сурвалж: ЭМГ-ын мэдээ

7.4 Аймгийн хэмжээнд гарсан нийт халдварт өвчин 12 сарын байдлаар

№	Сумын нэр	Урьд оны мөн үе	Бүгд	Зонхилон тохиолдож буй халдварт өвчин				2020/2019 %
				Гепатит	Салхин цэцэг	Гар хөл амны өвчин	Бусад	
1	Баяндалай	8	31	0	1	0	30	387.5
2	Баян-Овоо	3	15	0	1	0	14	500.0
3	Булган	4	7	0	0	0	7	175.0
4	Гурвантэс	40	18	0	4	0	14	45.0
5	Мандал-Овоо	12	11	0	0	0	11	91.7
6	Манлай	11	94	0	59	0	35	854.5
7	Номгон	13	31	0	2	0	29	238.5
8	Ноён	4	21	0	0	0	21	525.0
9	Сэврэй	4	34	0	1	0	33	850.0
10	Ханбогд	133	42	0	19	0	23	31.6
11	Ханхонгор	13	20	0	3	0	17	153.8
12	Хүрмэн	6	44	0	15	0	29	733.3
13	Цогт-Овоо	6	29	0	0	0	29	483.3
14	Цогтцэций	63	40	0	17	0	23	63.5
15	Даланзадгад	420	465	0	138	0	327	110.7
	Дүн	740	902	0	260	0	642	121.9

Эх сурвалж: ЭМГ-ын мэдээ

VIII. Гэмт хэрэг

8.1 Өмнөговь аймгийн сумдад 2020 оны эхний 12 сард үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчил, сумдаар

Сум/дүүрэг	Бүх хэрэг		Үүнээс:																	
			Хүнийг алах		Хүчин дэх		Дээрэмдэх		Бусдын биед гэмтэл учруулах		Хулгай				Хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг хэрэг		Бусдыг залилах		Бусад хэрэг	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Баяндалай	8	9				1			3	2	1	4		1	3	1			1	
Баян-Овоо	11	7			1				3	1	1			5	1				4	2
Булган	8	6						7	3			1	2		1					
Гурвантэс	39	23	1	2	1	1		18	10	5	2			2	4			1	12	3
Мандал-Овоо	3	6						1	2		3								2	1
Манлай	18	12			1			4	7	10	2		1	2	1				1	1
Номгон	8	10						6	3		1							1	2	5
Ноён	4	2	1					2	2	1										
Сэврэй	6	5		1		1		3	1	1				2	1					1
Ханбогд	148	91	3	2	2		1	43	36	22	12	1	1	22	12	8	7	46	21	
Ханхонгор	17	32			1			6	6	4	9	2	11	2	4				2	2
Хүрмэн	6	1					1	2						1					3	1
Цогт-Овоо	11	14						1	2	3	3	4	4	2	2	1				2
Цогтцэций	92	96		1	3		1	38	37	11	26	4	2	5	9	8	10	22	11	
Даланзадгад	136	144		3	3	4		2	43	67	32	45	1	16	4	12	7	30	12	
ДҮН	515	458	5	9	12	7	2	3	177	181	91	108	13	22	62	40	29	26	124	62

Эх сурвалж: Аймгийн цагдаагийн газрын мэдээгээр

8.2 Захиргааны зөрчлийн мэдээлэл, оноор

№	Үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	2018.XII	2019.XII	2020.XII	2019/2020
1	Саатуулагдсан хүн	тоо	530	1420	1098	77.3
2	Тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасагдсан жолооч	тоо	274	203	253	124.6
3	Баривчлагдсан хүн	тоо	804	748	637	85.2
4	Захиргааны хариуцлагын тухай хуулиар арга хэмжээ авагдсан	Хүн	40219	19311	17535	90.8
5	Торгуулийн хэмжээ	Мян.төг	2169.4	1115.7	927.7	83.1

Эх сурвалж: Аймгийн цагдаагийн газрын мэдээгээр

IX.Үнэ

9.1 Өмнөговь аймгийн хэрэглээний үнийн индекс

Барааны бүлгээр	2020.XII	2020.XII	2020.XII
	2019.XII	2019.XI	2020.XI
Ерөнхий индекс	103.3	103.3	100.3
01.Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	109.0	109.0	101.0
02.Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	103.5	103.5	100.0
03. Хувцас, бөс бараа, гутал	107.1	107.1	100.0
04.Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	101.9	101.9	100.6
05.Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	103.3	103.3	100.8
06. Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	101.6	101.6	100.7
07.Тээвэр	94.9	94.9	100.0
08.Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
09.Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
10.Боловсролын үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
11.Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	111.9	111.9	100.0
12.Бусад бараа, үйлчилгээ	101.8	101.8	100.0

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

9.2 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сумдын үнийн мэдээлэл (дундаж үнэ, төгрөгөөр)

№	Бүтээгдэхүүний нэр	Гурвантэс	Манлай	Номгон	Ханбогд	Ханхонгор	Цогтцэций
1	Гурил, дээд зэрэг Алтан тариа ХК, савласан	1887	2433	2200	2467	1900	1833
2	Гурил, 1-р зэрэг Алтан тариа, задгай	1566	1933	1800	1567	1750	1500
3	Гурил, 2-р зэрэг Алтан тариа, задгай	1300	1467	1200	1400	1300	1250
4	Гоймон, гадаад Макбур, 450 гр	2000	2400	1700	1450	1650	1633
5	Гоймон, дотоод Алтан тариа ХК, нарийн, туузан	1183	1267	1000	967	1133	850
6	Талх, аймгийн үйлдвэрийн , ш	1100		1500	1650	1317	1467
7	Жигнэмэг, "Юбилейные" , 150-180 гр ,цайны, ОХУ	1233	1600	1500	1433	1500	1400
8	Цагаан будаа, задгай, кг, БНХАУ	2867	2900	2667	2600	3000	2567
9	Шар будаа, задгай, кг, БНХАУ	3000	3900	3333	2800	3350	2667
ХҮНСНИЙ НОГОО							
10	Төмс, дотоод, кг	1500	1367		1200	1500	933
11	Лууван, кг, БНХАУ	2500	2500	1500	1767		1300
12	Сонгино, кг, БНХАУ	2667	2333	1500	1933	1800	1600
13	Өргөст хэмх, 720 гр, "Cucumber" шилтэй, дарсан, Вьетнам	4000	6500	5733	5933		5067
14	Алаг салат, 630 гр, савласан, "Газар шим" ХК	3100	3767	3400	3000	2500	3133
15	Сармис, 1 булцуу, БНХАУ		500	500	500	500	
ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ							
16	Цэвэр ус, гэр хороолол, 40 л	80	80	80	80	80	80
17	Хог хаягдал, гэр хорооллын 1 өрхийн, сард	3000	3500	3000	3500	1500	5000
18	Гэр хорооллын цахилгаан, 1 кВт, / 100-150 квт хэрэглээг авах/	132	125	125	192	113.3	190
07. ТЭЭВЭР							
19	Бензин, А-80, 1 литр	1680	1650	1600	1320		1450
20	Бензин, А-92, 1 литр	1650	1700	1650	1520		1550
21	Дизелийн түлш, 1 литр	2310	2290	2310	2200		2240

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Нэг кг алтан тариан гурилын үнэ, (сумдаар, 12 дугаар сард, төгрөгөөр)

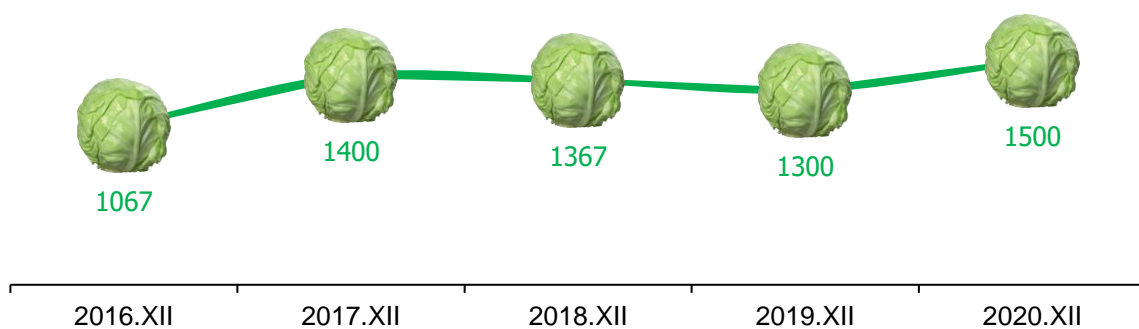
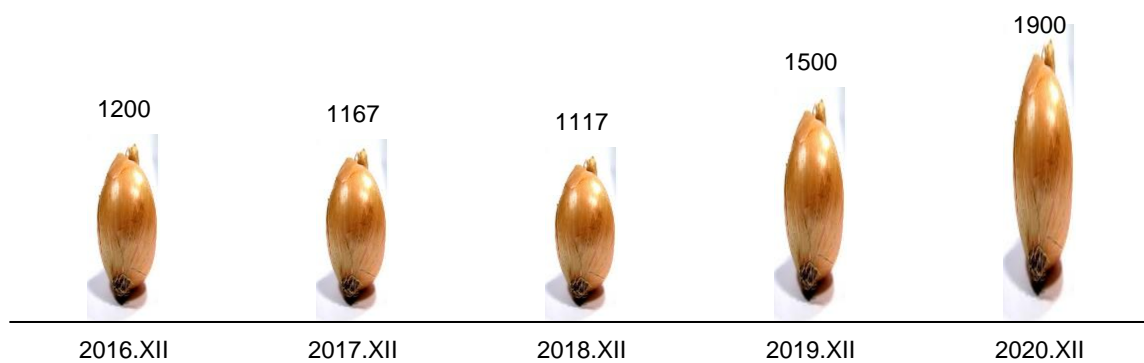
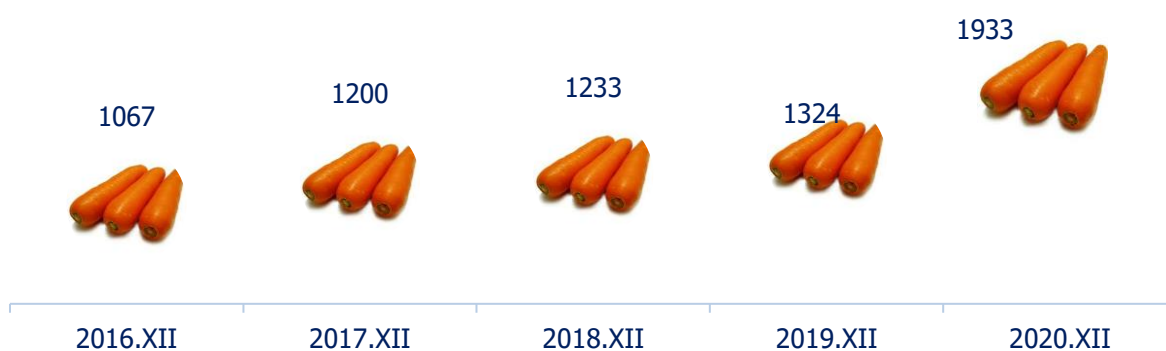
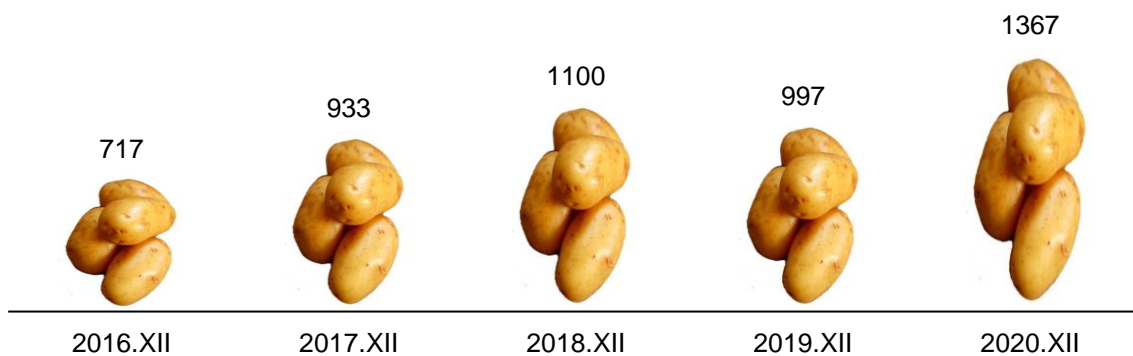

9.3 Гол нэрийн барааны үнэ, зэргэлдээх аймгуудаар

№	НЭР ТӨРӨЛ	Өмнөговь	Дорноговь	Өвөрхангай	Дундговь
ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА					
1	Гурил, дээд зэрэг	1840	1667	1600	1733
2	Гурил, 1-р зэрэг	1570	1400	1300	1517
3	Гурил, 2-р зэрэг	1200	975	1067	117
4	Гоймон, 320 гр, "Алтан тариа" ХК, туузан	863	950	917	1100
5	Талх, орон нутгийн үйлдвэрийн, ш	1246	1567	1233	1300
6	Гурилан боов, 0.5кг	2550	2200	1800	2700
7	Жигнэмэг, Юбилейные	1243	1317	1267	1300
8	Цагаан будаа, задгай, кг	2650	2467	2400	2500
9	Шар будаа, задгай, кг,	2740	2600	3000	3583
МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН					
10	Хонины мах, кг	6750	7100	6500	6800
11	Үхрийн мах, кг		8667	9000	
12	Адууны мах, кг		7667	7000	7500
13	Ямааны мах	6000	6100	5500	5500
14	Дотор мах, цувдай, цусгүй	2500	2667	3000	2000
15	Хиама, чанасан, 1кг	10730	8500	8833	10800
ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЭЛ					
16	Парацетамол, 10ш, Моносфарм	517	550	450	583
17	Ампциллин, 500 mg, 10ш		1783	1000	1725
18	Витамин "С", үрлэн, савласан, 50ш	383	377	300	367
19	Хлорфенамен, Монос	1300	1287	1267	1500
20	Пенициллин, тариагаар, 1 сая		360	400	1680
21	Хөвөн, 50гр, боодолтой, дотоод	1583	1650	1600	1417
ОРОН СУУЦНЫ УРСГАЛ ЗАСВАРЫН БАРАА, МАТЕРИАЛ					
22	Цагаан тосон будаг, 1 л, байшинтай, БНХАУ	4550	4700	3833	5233
23	Цемент, 1 уут, БНХАУ	12000	12000	14000	18000
24	Вакуум цонхны 1м.кв-ын үнэ, 2 давхар шилтэй, хуванцар хүрээтэй	89000	95000	95000	125000
25	Хадаас, 100 гр, 70 мм	400	467	313	450
26	Монгол гэрийн модон хаалга, хээгүй	200000	190000	153333	
ОРОН СУУЦТАЙ ХОЛБОГДСОН БУСАД ЗАРДАЛ					
27	Халаалт, 1м2	334.4	385	660	500
СУУЦНЫ ЦАХИЛГААН ХАНГАМЖТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРДЛУУД					
28	Орон сууцны цахилгаан, 1 кВт	119.7	111	147.7	110.5
29	Гэр хорооллын цахилгаан, 1 кВт	99.9	130	169.4	130.3
ХАТУУ ТҮЛШ					
30	Түлшний мод, шуудайгаар	4500	5000	5000	5500
31	Нүүрс, 1 шуудай, 40 кг	7000	8000	4000	12500
ШАТАХ, ТОСЛОХ МАТЕРИАЛ					
32	Бензин, А-80, 1 литр	1460	1410	1386	1483
33	Бензин, А-92, 1 литр	1500	1530	1400	1540
34	Дизелийн түлш, 1 литр	2100	2100	1833	2130
АВТО ЗАМЫН ЗОРЧИГЧ ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ					
35	Хот доторх таксины хөлс, 1 км	2250	1000	3000	1000
36	УБ-АЙМГИЙН төвийн таксины хөлс, нэг талдаа	29000	22400	21800	13400

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, 2015-2019 оны 12-р сарын байдлаар

Хүнсний гол нэрийн бараа, бүтээгдэхүүний дундаж үнэ,
2019 оны 12-р сарын 16-30-ний байдлаар, аймгаар

Аймаг Нэр	1-р зэргийн гурил, кг			Хонины мах, кг			Үхрийн мах, кг			Ямааны мах, кг		
	XII.16	XII.23	XII.30	XII.16	XII.23	XII.30	XII.16	XII.23	XII.30	XII.16	XII.23	XII.30
БӨ	1240	1240	1240	8000	8000	8000	7500	8000	8000	7167	7500	7500
ГО	1000	1600	1600	6500	6500	6500	9000	9000	9000	5500	5500	5500
ЗА	1600	1600	1600	7500	7500	7500	8000	8000	8500	5500	5500	6000
УВ	1500	1800	1800	8000	8333	8333	8000	8000	8000	7000	7000	7000
ХО	1400	1400	1400	8000	8000	8000	9500			7000	7000	7000
АР	1366	1366	1366	6833	7166	7333	8833	8666	8500	6750	6750	7000
БХ	1400	1400	1400	6000	6500	6800	9000	9000	9000	4800	5500	5800
БУ	1500	1500	1500	7500	7500	7500	9500	9500	9500	6000	6000	6000
ОР	1300	1300	1300	8000	8000	8167	10000	10000	10000	6750	6750	6900
ӨВ	1300	1300	1300	7000	7500	7500	10000	10000	10000	6000	6000	6000
ХӨ	1600	1600	1600	10000	10000	10000	11000	11000	11000	8500	8000	8000
ГС	1375	1375	1375	6000	6000	6000	8000	8000	8500	5000	5000	5000
ДА	1323	1323	1323	8250	8500	8333	9333	9333	9333	7500	7500	7500
ДО	1300	1300	1300	7333	7500	7500	10000	10333	10667	6333	6500	6500
ДУ	1600	1640	1640	6800	6500	6800	-	-	-	5500	5500	6000
ӨМ	1603	1606	1606	6750	6750	6750	-	-	-	6250	6250	6250
СЭ	1300	1300	1300	6800	7500	7500	7800	8300	8500	6500	7000	7000
ТӨ	1250	1250	1250	7500	7500	7500	8500	8500	8500	6500	6500	6500
ДД	1456	1456	1456	9000	9000	9000	10000	10000	10000	9000	9000	9000
СҮ	1450	1450	1450	8000	8000	8000	10000	10000	10000	7500	7500	7500
ХЭ	1450	1450	1450	7500	7500	8000	11000	11000	11000	7000	7000	7500

9.4 хүснэгтийн үргэлжлэл

Нэр	Элсэн чихэр, кг			Цагаан будаа			Сүү, л		
	XII.16	XII.23	XII.30	XII.16	XII.23	XII.30	XII.16	XII.23	XII.30
БӨ	2367	2500	2500	2767	2767	2767	2200	2400	2483
ГО	2500	2500	2500	2800	2800	2800	4000	4000	4000
ЗА	2200	2200	2200	2500	2800	2800	3000	3500	3500
УВ	2333	2367	2367	2600	2600	2600	2000	2066	2133
ХО	2200	2200	2200	2500	2500	2500	2500	2500	2500
АР	2233	2233	2233	2716	2716	2716	3750	3750	4000
БХ	2400	2400	2400	2500	2500	2500	4000	4000	4500
БУ	2400	2400	2400	2500	2500	2500	2000	2000	2000
ОР	2200	2200	2200	2500	2500	2500	2500	2500	2500
ӨВ	2500	2500	2500	2400	2400	2400	4000	4000	4000
ХӨ	2000	2000	2000	2300	2300	2300	2500	2500	2500
ГС	2300	2300	2300	2433	2433	2433	2400	2400	2500
ДА	2533	2533	2533	2600	2600	2600	1867	1867	2000
ДО	2367	2367	2367	2467	2467	2467	2500	2500	2500
ДУ	2530	2530	2530	2580	2560	2560	3500	3500	3500
ӨМ	2295	2295	2300	2650	2625	2700	3000	3000	3000
СЭ	2400	2400	2400	2600	2600	2600	1500	1500	1500
ТӨ	2300	2300	2300	2600	2800	2800	2300	2500	2500
ДД	2333	2333	2333	2700	2700	2700	2000	2000	2367
СҮ	2467	2467	2333	2483	2483	2483	2500	2500	2800
ХЭ	2460	2460	2460	2500	2500	2580	2000	2000	2000

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

9.5 Ноолуурын үнэ, 2019 оны 12 -р сарын 09-30-нийг хүртэлх байдлаар, аймгаар

Аймаг		Ноолуур, кг							
		Цагаан	Бор	Цагаан	Бор	Цагаан	Бор	Цагаан	Бор
№	Нэр	XII.09		XII.16		XII.23		XII.30	
1	АР	-	-	-	-	-	-	-	-
2	БӨ	64000	64000	-	-	70000	70000	71333	71333
3	БХ	-	-	-	-	-	-	-	-
4	БУ	40000	40000	40000	40000	40000	40000	40000	40000
5	ГО	57000	57000	60000	60000	60000	60000	-	-
6	ДО	52500	52500	55000	55000	57500	57500	57500	57500
7	ДД	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000
8	ДУ	55000	55000	55000	55000	55000	55000	55000	55000
9	ЗА	-	-	-	-	-	-	-	-
10	ӨВ	56666	56666	60000	60000	60000	60000	58333	58333
11	ӨМ	53000	50000	60000	55000	60000	55000	60000	55000
12	СҮ	-	-	-	-	-	-	-	-
13	СЭ	-	-	-	-	-	-	-	-
14	ТӨ	-	-	-	-	-	-	-	-
15	УВ	-	-	-	-	-	-	-	-
16	ХО	50000	45000	50000	45000	-	-	-	-
17	ХӨ	45000	45000	45000	45000	45000	45000	45000	45000
18	ХЭ	-	-	-	-	-	-	-	-
19	ДА	-	-	-	-	-	-	-	-
20	УБ*	-	-	-	-	-	-	-	-
21	ОР	52000	50000	52000	50000	52000	50000	52000	50000
22	ГС	-	-	-	-	-	-	-	-

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

9.6 Жижиглэн худалдаалах бараа гүйлгээний мэдээ /мян.төгрөг /

Үзүүлэлтүүд	2018.XII	2019.XII	2020.XII	2020/2019
				%
Даланзадгад сумын бараа гүйлгээ	3640904.0	3272472.0	3880635.0	118.6
Үүнээс Хүнсний	1521111.0	1979989.0	2005948.0	101.3
Согтуурах ундаатай	829190.0	923123.0	1033988.0	112.0
Нийтийн хоол	589800.0	65191.0	514350.0	789.0
Сумдын бараа гүйлгээ	5291931.2	4493531.3	8548262.2	190.2
Үүнээс Хүнсний бараа гүйлгээ	4345000.7	3561140.0	6183655.0	173.6
Мэдээнд хамрагдсан дэлгүүрийн тоо	183	163	152	93.3
Орон нутгийн архины үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний борлуулалт	336477.3	932391.3	293355.5	31.5
Бараа гүйлгээний нийт дүн	9269312.5	7766003.3	12428897.2	160.0

Эх сурвалж: Захиргааны статистик мэдээ

9.7 Гол нэрийн барааны нөөцийн мэдээ

Барааны нэр	Хэмжих нэгж	Тайлант сарын нөөцийн үлдэгдэл
Мах махан бүтээгдэхүүн	тонн	10.9
Үүнээс малын мах	тонн	9.8
Гурил	тонн	308.1
Үүнээс 2-р гурил	тонн	146.6
Цагаан будаа	тонн	1293.7
Шар будаа	тонн	11.5
Гоймон	тонн	12.5
Жигнэмэг	тонн	11.3
Нарийн боов	тонн	13.7
Элсэн чихэр	тонн	3869.5
Ёотон	тонн	6.9
Хатуу чихэр	тонн	17.5
Үүнээс чөмөгтэй чихэр	тонн	9.4
Зөөлөн чихэр	тонн	8.9
Архи	л	19860.0
Ногоон цай	тонн	6.4
Төмс	тонн	9.0
Хүнсний ногоо	тонн	45.2
Хүлээн авагчийн зай	мян.ш	3.7
Гар нүүрийн саван	мян.ш	11.2
Аж ахуйн саван	мян.ш	10.8
Дүнсэн тамхи	тонн	4.1
Янжуур	мян.х	17.4
Шүдэнз	мян.х	38.8
Лаа	тонн	4.1
Хөвөн	тонн	4.9
Бризент	метр	308.9
Гэрийн эсгий	метр	6710.0
Хөвөн бөс бараа	метр	8476.0
Даалимба	метр	1203.0
Ямбуу	метр	3502.0
Торго	метр	4050.0
Угаалгын нунтаг	тонн	12.0
Давс	тонн	9.4
Ургамлын тос	мян,л	11.3
Мэдээнд хамрагдсан дэлгүүр	тоо	149.0

Эх сурвалж: Захиргааны статистик мэдээ

Х. Аж үйлдвэр-Industry10.1 Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн
2020 оны эхний 12 сарын гүйцэтгэл

Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт (мян.төг)				
	2019		2020		2020
	XII	I-XII	XII*	I-XII*	2019
Нийт дүн	456986647	3646191253	424891518.4	2295046142	62.9
Уул уурхай олборлолт	456040860	3628071540	423753674.7	2284922449	63.0
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	456040860	3627974548	423753674.7	2284824468	63.0
Металлын хүдэр олборлолт	0	96991.7	0	97981.1	101.0
Боловсруулах үйлдвэрлэл	176174.9	14031128.6	335214.9	4313590.4	30.7
Хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	34718.4	103835.5	211154.2	1852886.3	1784.4
Мах боловсруулах, консервлэх	0	0	175485.8	1615068.3	
Сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	32158.4	94225.5	29188.4	213738	226.8
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	2560	9610	6480	24080	250.6
Ундаа үйлдвэрлэл	141456.5	3381814.8	124060.7	2305349.6	68.2
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	0	0	0	28529.5	
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	0	10545478.3	0	0	0.0
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	0	0		126825	
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	622011	2968684.4	670724.2	4183993.8	140.9
Ус хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	147601.1	1119900.1	131904.6	1626109	145.2
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	51124.4		53353	517791.3	

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

10.2 Аж үйлдвэрийн борлуулалтын 2020 оны эхний 12 сарын гүйцэтгэл

Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн борлуулалт (мян.төг)				
	2019		2020		2020
	XII	I-XII	XII*	I-XII*	2019
Нийт дүн	478462932.4	3605423340	426340124.3	2589633406	71.8
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	477500044.8	3586176382	425224964.8	2579440567	71.9
Нүүрс олборлолт	477500044.8	3586079391	425224964.8	2579342586	71.9
Төмрийн хүдэр олборлолт	0	96991.7	0	97981.1	101.0
Боловсруулах аж үйлдвэр	244399.9	15157799.3	365883.7	4900527.9	32.3
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	176174.9	3485650.3	314725.5	3817864.6	109.5
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	0	0	154418.2	1274118.8	
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	32158.4	94225.5	29188.4	213738	226.8
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	2560	9610	6480	24080	250.6
Ундаа үйлдвэрлэл	141456.5	3381814.8	124638.9	2305927.8	68.2
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	0	0	0	28529.5	
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	0	11672149	0	0	
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	68225	0	51158.2	927308.8	
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл	0	0	0	126825	
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	718487.7	4089158.2	749275.8	5292311.5	129.4
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	622011	2969258.1	670724.2	4183993.8	140.9
Ус ариутгал, усан хангамж	96476.7	1119900.1	78551.6	1108317.7	99.0

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

* - Жилийн эхнээс өссөн дүн

11.1 Авто тээврийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Үзүүлэлт	2019	2020	2020/2019
Тээсэн ачаа /мян.тн/	23.8	17.1	71.8
Ачаа эргэлт /мян.т.км/	6183.8	2032.3	32.9
Тээсэн зорчигч /мян.хүн/	3202	2891.1	90.3
Үүнээс: дотоодод /мян.хүн/	3202	2891.1	90.3
Зорчигч эргэлт /мян.хүн.км/	188054.3	139446	74.2
Үүнээс: дотоодод /мян.хүн.км/	188054.3	139446	74.2
Тээврийн орлого /сая.төг/	13053.6	6164.8	47.2
Тээврийн ажиллагсад хүн	428	401	93.7

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

XII. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

12.1 МАЛЫН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019
Баяндалай	180270	190 396	175 787	206404	197078	95.5
Баяновоо	124227	147 595	142 224	169701	180870	106.6
Булган	165837	194 503	205 265	236711	191256	80.8
Гурвантэс	181562	205 078	187 458	225294	237705	105.5
Мандаловоо	157716	185 166	209 916	234072	190656	81.5
Манлай	160576	188 781	205 418	220673	220619	100.0
Номгон	119638	126 694	108 306	132705	138627	104.5
Ноён	262296	289 869	262 292	302862	306547	101.2
Сэврэй	156286	177 238	172 662	190480	162970	85.6
Ханбогд	151446	172 774	165 527	190028	200563	105.5
Ханхонгор	204635	242 353	236 686	280532	252454	90.0
Хүрмэн	145908	159 572	142 790	169889	173714	102.3
Цогтовоо	105999	131 945	140 197	154385	137288	88.9
Цогтцэций	102660	130 758	135 026	159455	154043	96.6
Даланзадгад	94907	111 666	108 886	127112	136382	107.3
ДҮН	2313963	2 654 388	2 598 440	3000303	2880772	96.0

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.2 ТЭМЭЭНИЙ ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019
Баяндалай	4110	4 349	4 579	4 758	4 872	102.4
Баяновоо	6233	6 804	7 334	7 538	7 844	104.1
Булган	5030	5 786	6 702	7 254	7 410	102.2
Гурвантэс	7375	7 839	8 055	8 331	9 368	112.4
Мандаловоо	21089	22 717	23 856	24 603	25 022	101.7
Манлай	12030	13 056	14 200	14 486	15 977	110.3
Номгон	5843	6 073	6 345	6 588	7 184	109.0
Ноён	7595	8 152	8 764	9 097	9 506	104.5
Сэврэй	5295	5 839	6 408	6 684	7 127	106.6
Ханбогд	25644	27 932	30 431	31 158	32 861	105.5
Ханхонгор	6594	7 118	7 736	8 034	8 223	102.4
Хүрмэн	9440	9 914	10 013	10 255	11 104	108.3
Цогтовоо	9546	10 611	11 994	12 633	13 289	105.2
Цогтцэций	2594	2 792	3 127	3 376	3 447	102.1
Даланзадгад	2075	2 250	2 737	3 068	3 566	116.2
ДҮН	130493	141 232	152 281	157 863	166 800	105.7

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.3 АДУУНЫ ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019
Баяндалай	6097	6 863	6 799	7 694	7 269	94.5
Баяновоо	6166	7 319	6 624	7 474	8 567	114.6
Булган	5757	6 782	7 426	8 726	7 852	90.0
Гурвантэс	3213	3 851	3 554	4 177	4 043	96.8
Мандаловоо	5832	6 765	7 232	7 413	5 923	79.9
Манлай	10269	11 895	12 519	13 633	14 434	105.9
Номгон	1953	2 237	2 143	2 633	2 728	103.6
Ноён	1953	2 237	2 143	2 633	2 728	103.6
Сэврэй	5135	5 870	5 940	6 489	5 067	78.1
Ханбогд	8290	8 918	7 979	9 282	10 393	112.0
Ханхонгор	7378	8 664	8 520	10 095	9 861	97.7
Хүрмэн	5525	6 304	5 763	6 723	7 287	108.4
Цогтовоо	3154	3 836	3 956	4 500	4 194	93.2
Цогтцэций	6640	8 231	8 271	9 618	10 125	105.3
Даланзадгад	2908	3152	3260	3 719	4 542	122.1
ДҮН	85298	92 924	92 129	104 809	105 013	100.2

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.4 ҮХРИЙН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019
Баяндалай	2071	2 444	2 373	2 777	2 786	100.3
Баяновоо	1191	1 503	1 368	1 705	1 962	115.1
Булган	1994	2 522	2 954	3 451	3 209	93.0
Гурвантэс	392	470	445	570	606	106.3
Мандаловоо	703	954	1 223	1 483	1 118	75.4
Манлай	1461	1 741	1 947	2 150	2 674	124.4
Номгон	244	255	223	276	306	110.9
Ноён	2070	2 377	2 059	2 414	2 680	111.0
Сэврэй	1202	1 410	1 528	1 766	1 605	90.9
Ханбогд	4368	5 313	5 022	5 951	6 828	114.7
Ханхонгор	1619	2 051	2 012	2 525	2 427	96.1
Хүрмэн	1001	1 229	1 087	1 268	1 345	106.1
Цогтовоо	799	970	941	1 077	1 098	101.9
Цогтцэций	1512	1 930	1 856	2 145	2 091	97.5
Даланзадгад	1522	1828	1826	2 095	2 457	117.3
ДҮН	22149	26 997	26 864	31 653	33 192	104.9

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.5 ХОНИНЫ ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019
Баяндалай	33322	36 345	34 073	39 494	38 343	97.1
Баяновоо	32835	38 582	38 092	45 447	48668	107.1
Булган	53046	62 375	68 174	78 673	65016	82.6
Гурвантэс	10510	11 500	9 997	11 682	12562	107.5
Мандаловоо	46909	56 170	64 599	71 236	56114	78.8
Манлай	54183	64 658	70 684	74 523	74204	99.6
Номгон	10622	11 753	10 615	12 890	50030	388.1
Ноён	38915	44 164	41 985	48 065	13202	27.5
Сэврэй	22681	26 183	25 464	27 855	24408	87.6
Ханбогд	41916	48 098	45 468	51 979	54244	104.4
Ханхонгор	55416	67 161	69 988	81 655	75573	92.6
Хүрмэн	31215	34 756	31 160	36 812	38639	105.0
Цогтовоо	32806	42 404	46 012	50 830	44357	87.3
Цогтцэций	33233	42 526	46 574	54 471	52866	97.1
Даланзадгад	23296	27305	28527	32 604	34 372	105.4
ДҮН	520905	613 980	631 412	718 216	682 598	95.0

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.6 ЯМААНЫ ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019
Баяндалай	134670	140 395	127 963	151 681	143808	94.8
Баяновоо	77802	93 387	88 806	107 537	113829	105.9
Булган	100010	117 038	120 009	138 607	107769	77.8
Гурвантэс	160072	181 418	165 407	200 534	211126	105.3
Мандаловоо	83183	98 560	113 006	129 337	102479	79.2
Манлай	82633	97 431	106 068	115 881	113330	97.8
Номгон	100976	106 376	88 980	110 318	236221	214.1
Ноён	206735	227 212	202 926	235 936	115207	48.8
Сэврэй	121973	137 936	133 322	147 686	124763	84.5
Ханбогд	71228	82 513	76 627	91 658	96237	105.0
Ханхонгор	133628	157 359	148 430	178 223	156370	87.7
Хүрмэн	98727	107 369	94 767	114 831	115339	100.4
Цогтовоо	59694	74 124	77 294	85 345	74350	87.1
Цогтцэций	58681	75 279	75 198	89 845	85514	95.2
Даланзадгад	65106	77131	72536	85 626	91 445	106.8
ДҮН	1555118	1 773 528	1 691 339	1 983 045	1 887 787	95.2

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.7 СУМДЫН МАЛЫГ ТОО ТОЛГОЙГООР НЬ ЖАГСААСАН ХҮСНЭГТ

Нийт мал		Тэмээ		Адуу	
Номгон	306547	Ханбогд	32 861	Манлай	14 434
Ханхонгор	252454	Мандаловоо	25 022	Ханхонгор	10 393
Булган	237705	Манлай	15 977	Цогтцэций	10125
Мандаловоо	220619	Цогтовоо	13 289	Ханбогд	9 861
Гурвантэс	200563	Хүрмэн	11 104	Булган	8 567
Манлай	197078	Номгон	9 506	Баяндалай	8 110
Баяндалай	191256	Гурвантэс	9 368	Баяновоо	7 852
Сэврэй	190656	Ханхонгор	8 223	Мандаловоо	7 287
Ханбогд	180870	Баяновоо	7 844	Номгон	7 269
Хүрмэн	173714	Булган	7 410	Хүрмэн	5 923
Баяновоо	162970	Сэврэй	7 184	Сэврэй	5 067
Цогтцэций	154043	Ноён	7 127	Цогтовоо	4 542
Цогтовоо	137288	Баяндалай	4 872	Гурвантэс	4 194
Ноён	138627	Цогтцэций	3 566	Даланзадгад	4 043
Даланзадгад	136382	Даланзадгад	3 447	Ноён	2 728

12.7 хүснэгтийн үргэлжлэл

Үхэр		Хонь		Ямаа	
Ханбогд	6 828	Ханхонгор	75573	Номгон	236 221
Булган	3 209	Булган	74 204	Гурвантэс	211 126
Баяндалай	2 786	Манлай	65 016	Ханхонгор	156 370
Ханхонгор	2 680	Мандаловоо	56 114	Баяндалай	143 808
Номгон	2 674	Цогтцэций	54 244	Сэврэй	124 763
Манлай	2 457	Ханбогд	52 866	Булган	115 339
Цогтцэций	2 427	Цогтовоо	50 030	Мандаловоо	115 207
Даланзадгад	2 091	Номгон	48 668	Манлай	113 829
Сэврэй	1 962	Баяновоо	44 357	Хүрмэн	113 330
Баяновоо	1 605	Баяндалай	38 639	Ноён	107 769
Мандаловоо	1 345	Хүрмэн	38343	Баяновоо	102 479
Хүрмэн	1 118	Даланзадгад	34 372	Ханбогд	96 237
Цогтовоо	1 098	Сэврэй	24 408	Цогтцэций	91 445
Гурвантэс	606	Ноён	13 202	Даланзадгад	85514
Ноён	306	Гурвантэс	12 562	Цогтовоо	74 350

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.8 МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019
Баяндалай	423	428	428	432	444	102.8
Баяновоо	322	328	331	337	460	136.5
Булган	370	352	370	396	346	87.4
Гурвантэс	592	615	637	620	435	70.2
Мандаловоо	304	317	339	347	685	197.4
Манлай	479	461	468	454	352	77.5
Номгон	246	253	264	270	267	98.9
Ноён	522	554	545	562	469	83.5
Сэврэй	347	348	362	379	580	153.0
Ханбогд	381	383	389	386	392	101.6
Ханхонгор	469	501	518	545	403	73.9
Хүрмэн	368	375	382	385	554	143.9
Цогтовоо	303	320	314	335	413	123.3
Цогтцэций	267	289	312	352	360	102.3
Даланзадгад	254	295	292	308	386	125.3
ДҮН	5647	5 819	5 951	6 108	6 546	107.2

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.9 МАЛЧДЫН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2019
Баяндалай	732	708	708	676	728	107.7
Баяновоо	547	535	540	559	561	100.4
Булган	654	584	568	609	538	88.3
Гурвантэс	1 042	1 039	1 037	1 009	1 140	113.0
Мандаловоо	560	556	560	607	582	95.9
Манлай	802	814	779	773	793	102.6
Номгон	428	413	432	415	982	236.6
Ноён	953	937	941	976	429	44.0
Сэврэй	655	643	636	691	676	97.8
Ханбогд	690	619	622	573	640	111.7
Ханхонгор	803	767	803	792	795	100.4
Хүрмэн	611	622	602	605	635	105.0
Цогтовоо	509	528	498	519	561	108.1
Цогтцэций	458	455	451	482	523	108.5
Даланзадгад	369	405	419	385	344	89.4
ДҮН	9 588	9 846	9 635	9 593	9 671	100.8

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.10 МЯНГААС ДЭЭШ МАЛ ТООЛУУЛСАН ӨРХИЙН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2016	2017	2018	2019	2020
Даланзадгад	8	14	14	15	9
Баяндалай	29	28	18	38	29
Баян-Овоо	19	29	28	42	46
Булган	39	46	51	70	37
Гурвантэс	19	21	16	25	32
Мандал-Овоо	39	53	61	81	44
Манлай	14	21	36	47	43
Ноён	23	29	15	25	31
Номгон	37	51	40	48	42
Сэврэй	35	49	45	56	26
Ханбогд	14	23	24	41	44
Ханхонгор	44	63	50	67	52
Хүрмэн	19	20	19	30	32
Цогт-Овоо	20	29	33	39	23
Цогтцэций	17	25	26	39	27
Дүн	376	501	476	663	517

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.11 БОЙЖСОН ТӨЛ, сумдаар

Сумын нэр	Бүгд	Үүнээс					Төл бойжилтын хувь					
		Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Дүн	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг	99.7	99.6	99.4	99.7	99.8	99.6
Баяндалай	41218	924	1134	711	10083	28366	99.8	100.0	100.0	100.0	99.9	99.7
Баяновоо	39252	1317	1874	584	12903	22574	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Булган	51938	1465	1391	1028	22457	25597	99.1	99.6	95.3	97.4	99.4	99.0
Гурвантэс	52227	1776	549	132	3172	46598	99.0	96.3	92.5	98.8	98.1	99.2
Мандаловоо	37175	4275	819	337	13999	17745	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Манлай	46769	3016	2506	681	20251	20315	99.1	99.2	99.3	99.8	99.0	99.1
Номгон	28766	898	164	48	3058	24571	100.0	99.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Ноён	59708	1555	1597	797	13212	42574	100.0	99.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Сэврэй	33685	1113	790	421	6622	24739	99.5	99.6	99.5	100.0	100.0	99.3
Ханбогд	34205	5109	1475	1120	11703	14798	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Ханхонгор	50042	1559	1897	604	18262	27720	99.7	100.0	100.0	100.0	100.0	99.5
Хүрмэн	39347	1983	1279	335	10854	24896	99.8	98.4	99.5	98.9	99.6	99.9
Цогтовоо	29931	2488	703	277	11165	15298	99.6	99.6	100.0	99.7	99.9	99.4
Цогтцэций	32784	466	1333	451	13527	17007	99.8	100.0	100.0	100.0	99.9	99.7
Даланзадгад	35489	585	797	586	11895	21626	99.9	100.0	100.0	99.8	100.0	99.9

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.12 ТӨЛЛӨСӨН ХЭЭЛТЭГЧ, сумдаар

Сумын нэр	Бүгд	Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
Баяндалай	41606	924	1137	711	10228	28606
Баяновоо	39261	1319	1874	584	12877	22607
Булган	51938	1465	1391	1028	22457	25597
Гурвантэс	53438	1857	711	142	3248	47480
Мандаловоо	41286	4305	989	376	15304	20312
Манлай	47549	3017	2543	691	20477	20821
Номгон	28720	900	170	48	3053	24549
Ноён	59736	1555	1597	797	13210	42577
Сэврэй	34686	1204	971	485	6810	25216
Ханбогд	34205	5109	1475	1120	11703	14798
Ханхонгор	51096	1641	1960	615	18473	28407
Хүрмэн	39896	2023	1341	370	10803	25359
Цогтовоо	30036	2517	717	277	11183	15342
Цогтцэций	32767	466	1333	451	13527	16990
Даланзадгад	36698	597	820	597	12180	22504
Дүн	622918	28899	19029	8292	185533	381165

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

14.13 ГАРСАН ТӨЛ, сумдаар

Сумын нэр	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Баяндалай	41650	924	1137	711	10272	28606
Баяновоо	39354	1319	1874	584	12903	22674
Булган	51938	1465	1391	1028	22457	25597
Гурвантэс	55881	1857	711	142	3415	49756
Мандаловоо	41291	4305	989	376	15309	20312
Манлай	47549	3017	2543	691	20477	20821
Номгон	28773	900	170	48	3059	24596
Ноён	59740	1555	1597	797	13214	42577
Сэврэй	34686	1204	971	485	6810	25216
Ханбогд	34205	5109	1475	1120	11703	14798
Ханхонгор	51257	1641	1960	615	18621	28420
Хүрмэн	40160	2023	1341	370	10971	25455
Цогтовоо	30131	2517	717	277	11237	15383
Цогтцэций	32784	466	1333	451	13527	17007
Даланзадгад	36730	597	820	597	12206	22510
Дүн	626129	28899	19029	8292	186181	383728

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.14 ХОРОГДСОН ТӨЛ, сумдаар

Сумын нэр	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Баяндалай	432		3		189	240
Баяновоо	102	2				100
Булган	0	0		0		
Гурвантэс	3654	81	162	10	243	3158
Мандаловоо	4116	30	170	39	1310	2567
Манлай	780	1	37	10	226	506
Номгон	7	2	6		1	25
Ноён	32				2	3
Сэврэй	1001	91	181	64	188	477
Ханбогд	0					
Ханхонгор	1215	82	63	11	359	700
Хүрмэн	813	40	62	35	117	559
Цогтовоо	200	29	14		72	85
Цогтцэций	0				0	
Даланзадгад	1241	12	23	11	311	884
Дүн	13593	370	721	180	3018	9304

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.15 БОЙЖСОН ТӨЛ, сумдаар

Сумын нэр	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Баяндалай	41218	924	1134	711	10083	28366
Баяновоо	39252	1317	1874	584	12903	22574
Булган	51938	1465	1391	1028	22457	25597
Гурвантэс	52227	1776	549	132	3172	46598
Мандаловоо	37175	4275	819	337	13999	17745
Манлай	46769	3016	2506	681	20251	20315
Номгон	28766	898	164	48	3058	24571
Ноён	59708	1555	1597	797	13212	42574
Сэврэй	33685	1113	790	421	6622	24739
Ханбогд	34205	5109	1475	1120	11703	14798
Ханхонгор	50042	1559	1897	604	18262	27720
Хүрмэн	39347	1983	1279	335	10854	24896
Цогтовоо	29931	2488	703	277	11165	15298
Цогтцэций	32784	466	1333	451	13527	17007
Даланзадгад	35489	585	797	586	11895	21626
Дүн	612536	28529	18308	8112	183163	374424

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.16 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, төрлөөр

Төрөл	Урьд оны энэ үеийн төллөлт	2020 оны төллөлт	Хувь	
			төллөлтийн хувь	2020/2019
Ингэ	22557	28899	55.7	128.1
Гүү	18809	19029	58.8	101.2
Үнээ	7148	8292	76.4	116.0
Эм хонь	220142	185533	64.9	84.3
Эм ямаа	516840	381165	48.0	73.7
Бүгд	785496	622918	53.0	79.3

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.17 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, сумдаар

Сумын нэр	Урьд оны энэ үеийн төллөлт	2020 оны төллөлт	Хувь	
			төллөлтийн хувь	2020/2019
Баяндалай	54163	41606	51.0	76.8
Баяновоо	45648	39261	59.6	86.0
Булган	56656	51938	60.3	91.7
Гурвантэс	51641	53438	59.8	103.5
Мандаловоо	71297	41286	48.4	57.9
Манлай	60459	47549	55.5	78.6
Номгон	30962	28720	22.9	92.8
Ноён	78324	59736	111.7	76.3
Сэврэй	39032	34686	48.1	88.9
Ханбогд	37461	34205	45.7	91.3
Ханхонгор	78417	51096	46.6	65.2
Хүрмэн	48047	39896	58.8	83.0
Цогтовоо	52582	30036	47.7	57.1
Цогтцэций	39363	32767	52.8	83.2
Даланзадгад	41434	36698	70.3	88.6
ДҮН	785486	622918	53.0	79.3

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.18 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, төрлөөр

	Урьд оны энэ үеийн төл бойжилт	2020		Хувь	
		Хорогдсон төл	Бойжиж байгаа	Бойжилтын хувь	2020/2019
Ботго	23264	370	28529	98.7	122.6
Унага	11752	721	18308	96.2	155.8
Тугал	5124	180	8112	97.8	158.3
Хурга	140271	3018	183163	98.4	130.6
Ишиг	219555	9304	374424	97.6	170.5
Бүгд	399966	13593	612536	97.8	153.1

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.19 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, сумдаар

Сумын нэр	Урьд оны энэ үеийн бойжсон төл	Хорогдсон	Бойжиж байгаа	Бойжилтын хувь	2020/2019
Баяндалай	55032	432	41218	99.0	74.9
Баяновоо	45967	102	39252	99.7	85.4
Булган	56200	0	51938	100.0	92.4
Гурвантэс	53402	3654	52227	93.5	97.8
Мандаловоо	71297	4116	37175	90.0	52.1
Манлай	59940	780	46769	98.4	78.0
Номгон	30962	7	28741	99.9	92.8
Ноён	78324	32	59733	100.0	76.3
Сэврэй	39117	1001	33685	97.1	86.1
Ханбогд	37461	0	34205	100.0	91.3
Ханхонгор	78569	1215	50042	97.6	63.7
Хүрмэн	47943	813	39347	98.0	82.1
Цогтовоо	52619	200	29931	99.3	56.9
Цогтцэций	39400	0	32784	100.0	83.2
Даланзадгад	41497	1241	35489	96.6	85.5
ДҮН	787730	13593	612536		

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.20 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, төрлөөр

Малын төрөл	2019 оны энэ үед	2020 оны хорогдол	хувь	
			ОЭ малд эзлэх хувь	2020/2019
Тэмээ	410	570	0.37	139.0
Адуу	128	1173	1.21	916.4
Үхэр	30	429	1.60	1430.0
Хонь	1145	6008	0.95	524.7
Ямаа	6407	12801	0.76	199.8
БҮГД	8120	20981	0.81	258.4

12.21 ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, сумдаар

Малын төрөл	2019 оны энэ үед	2020 оны хорогдол	Оны эхний малд эзлэх хувь	2020/2019
Баяндалай	991	1122	0.6	113.2
Баяновоо	115	210	0.1	182.6
Булган	862	10494	5.1	1217.4
Гурвантэс	769	1509	0.8	196.2
Мандаловоо	0	725	0.3	
Манлай	542	357	0.2	65.9
Номгон	146	869	0.3	595.2
Ноён	144	85	0.1	59.0
Сэврэй	1890	2206	1.3	116.7
Ханбогд	251	0	0.0	0.0
Ханхонгор	979	908	0.4	92.7
Хүрмэн	698	1375	1.0	197.0
Цогтовоо	279	140	0.1	50.2
Цогтцэций	161	28	0.0	17.4
Даланзадгад	293	953	0.9	325.3
Дүн	8120	20981		

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.22 ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ

Сумын нэр	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Баяндалай	1122	22	84	27	296	693
Баяновоо	210	69	9	7	40	85
Булган	10494	110	298	207	3692	6187
Гурвантэс	1509	43	108	12	161	1185
Мандаловоо	725	60	110	8	206	341
Манлай	357	8	48	8	109	184
Номгон	869	26	20	7	63	753
Ноён	85	8			40	37
Сэврэй	2206	42	234	92	561	1277
Ханбогд						
Ханхонгор	908	53	80	9	361	405
Хүрмэн	1375	84	86	19	264	922
Цогтовоо	140	27	25	9	28	51
Цогтцэций	28				13	15
Даланзадгад	953	18	71	24	174	666
Дүн	20981	570	1173	429	6008	12801

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

Үүнээс: өвчнөөр

	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Баяндалай	456	22	47	20	90	277
Баяновоо	31	13	1	1	1	15
Булган	476	12	21	14	183	246
Гурвантэс	9					9
Мандаловоо						
Манлай						
Номгон						
Ноён						
Сэврэй	3	3				
Ханбогд						
Ханхонгор	78		5	2	60	11
Хүрмэн	183	2	19	3	33	126
Цогтовоо	2	0	2			
Цогтцэций						
Даланзадгад	4	0	1	1	2	
Дүн	1242	52	96	41	369	684

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.23 НУТГИЙН ШИЛДЭГ ОМОГ, ЦЭВЭР ҮҮЛДЭР, ЭРЛИЙЗ, НУТГИЙН САЙЖРУУЛСАН ҮҮЛДРИЙН МАЛЫН ТОО

Малын код	Үүлдэр	Оны эхний мал	Бүгд	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч	Бусад	Өрхийн тоо
0101	Монгол үүлдэр	151	50	14	3	33	3
0102	Галшар үүлдэр	2	5	2	3	0	3
0201	Монгол үүлдэр	137	15	9	6	0	5
0203	Ханын хэцийн хүрэн үүлдэр	47	47	11	1	35	1
0204	Галбын говийн улаан үүлдэр	11,029	18,579	6,256	131	12,192	125
0220	Тэмээний бусад цэвэр үүлдэр	12,318	13,317	4,223	92	9,002	76
0301	Монгол үүлдэр	7	27	11	2	14	3
0302	Монгол үүлдрийн сарлаг	0	6	0	0	6	1
0331	Лимузин үүлдэр	13	199	58	13	128	4
0332	Ангус үүлдэр	31	31	23	0	8	1
0336	Алатау үүлдэр	55	15	11	1	3	3
0337	Симменталь үүлдэр	6	4	3	0	1	1
0339	Хар тарлан үүлдэр	7,269	1,673	1,300	2	371	10
0401	Монгол үүлдэр	1792	652	451	3	197	5
0402	Үзэмчин үүлдэр	2	24	18	6	72	4
0403	Барга үүлдэр	1		0	1	0	1
0406	Баянгол омог	4,689		4,244	0	445	8
0501	Монгол үүлдэр	2		0	2	0	2
0504	Залаа жинст Эдрэн үүлдэр	29,946		12,163	86	17,697	52
0509	Говь гурван сайхан үүлдэр	3		1	2	0	2
0102	Галшар үүлдэр	80		31	1	48	1
0203	Ханын хэцийн хүрэн үүлдэр	2		1	1	0	1
0301	Монгол үүлдэр	8		7	1	0	1
0337	Симменталь үүлдэр	413		215	2	196	1
0401	Монгол үүлдэр	500		250	2	248	2
0402	Үзэмчин үүлдэр	20		15	1	4	1
0403	Барга үүлдэр	2	2	1	1	0	1
0501	Монгол үүлдэр	2284	1980	842	105	1033	4
0504	Залаа жинст Эдрэн үүлдэр	0	6		6	0	4
0509	Говь гурван сайхан үүлдэр	29,575	25,345	10,404	89	14852	52
0509	Говь гурван сайхан үүлдэр	100,384	61,977	40,564	563	56,585	378
0204	Галбын говийн улаан үүлдэр	151	50	14	3	33	3
0337	Симменталь үүлдэр	2	5	2	3	0	3
0338	Талын улаан үүлдэр	137	15	9	6	0	5
0402	Үзэмчин үүлдэр	47	47	11	1	35	1
0403	Барга үүлдэр	11,029	18,579	6,256	131	12,192	125
0403	Барга үүлдэр	12,318	13,317	4,223	92	9,002	76
0441	Дорсет үүлдэр	7	27	11	2	14	3
0501	Монгол үүлдэр	0	6	0	0	6	1
0503	Баяндэлгэрийн улаан үүлдэр	13	199	58	13	128	4
0509	Говь гурван сайхан үүлдэр	31	31	23	0	8	1
Дүн		55	15	11	1	3	3

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнээр

12.24 МАЛЖУУЛАЛТЫН ТАЛААР АВСАН АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Сум	Нийт зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, бүгд	Үүнээс: Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Үүнээс: Орон нутгийн хөрөнгөөр	Үүнээс: Бусад	Малжуулалтаар авсан малын тоо	Үүнээс: бодын тоо	Үүнээс: богийн тоо	Малжуулалтанд хамрагдсан өрхийн тоо	Малжуулалтанд хамрагдсан ам бүлийн тоо
Баяндалай	0								
Баян-Овоо	79120	9000	59620	10500	1068		1068	35	104
Булган	16000		16000		400		400	8	28
Гурвантэс	20545	0	9945	10600	365	0	365	4	17
Мандал-Овоо	0	0	0	0	2387	240	2147	17	47
Манлай	105390		2190	103200	520	87	433	4	14
Ноён	24500	5000	17000	2500	400		400	5	17
Номгон	84500		84500		845		845	4	8
Сэврэй	289640			289640	3289	605	2684	25	81
Ханбогд	8500		8500		150		150	3	12
Ханхонгор	4800	4800			32		32	8	26
Хүрмэн	28840		28840		317		317	6	18
Цогт-Овоо	661835	18800	226595	416440	9773	932	8841	119	372
Цогтцэций	0								
Дүн	79120	9000	59620	10500	1068		1068	35	104

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.25 ШИНЭЭР ГАРГАСАН ХУДГИЙН ТАЙЛАН

Сум	Шинээр гаргасан худгийн тоо, бүгд	Үүнээс: инженерийн хийцтэй*	Үүнээс: ерөмдмөл*	Үүнээс: энгийн уурхайн*	Шинээр худаг гаргахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	Үүнээс: Улсын төсвийн хөрөнгөөр	Үүнээс: Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Үүнээс: Малчид иргэдийн өөрийн хөрөнгөөр	Худаг шинээр гаргахад түр ажилласан орон нутгийн иргэдийн тоо**
Даланзадгад	2	2	2	0	0	0	47800	47800	
Баяндалай	2	2	2				46000	46000	
Баян-Овоо	5	5	5	0	0	0	94000	94000	
Булган									
Гурвантэс	5	3	3	0	0	2	75700	73700	0
Мандал-Овоо	3	3	3				55000	55000	
Манлай	1	1	1	0	0	0	24000	24000	0
Ноён	14	14	14				261288.8	174288.8	72000
Номгон	6	4	4			2	74000	58000	
Сэврэй	2	2	2				47400	47400	
Ханбогд	3	3	3				71100	71100	
Ханхонгор	9	9	9				215000	215000	
Хүрмэн	2	2	2				49000	49000	
Цогт-Овоо	3	2	2			1	72442	72442	
Цогтцэций	2	2	2				47592	47592	
Дүн	59	54	54	0	0	5	1180322.8	1075322.8	72000

Эх сурвалж: 2020 оны мал тооллогын дүнгээр

12.32 ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ, төгрөг

Малын үнэ		2019.XII	2020.XII	2020/2019
Нас гүйцсэн	Ат	1231667	1107142	89.9
	Ингэ	978571	900000	91.9
Өсвөр насны	Эр шилбэ	725000	770000	106.2
Нас гүйцсэн	Соёолон үрээ	860000	818750	95.2
	Соёолон гүү	750000	710000	94.7
Өсвөр насны	Шүдлэн үрээ	664286	666000	100.3
	Шүдлэн байдас	700000	580000	82.9
Нас гүйцсэн	Эр хонь	179643	161000	89.6
	Эм хонь	143077	123000	85.9
Өсвөр насны	Эр төлөг	102000	109000	106.8
Нас гүйцсэн	Эр ямаа	141333	115333	81.6
	Эм ямаа	119545	84500	70.7
ХАА-н бусад бүтээгдэхүүн				
Тэмээний мах		5250	5500	104.8
Ингэний сүү		2750	4000	145.5
Богийн сүү		3000	5000	166.6
Өндөг		450	400	88.9
Ноос ноолуур, арьс шир				
Цагаан ноолуур		55000	55000	100
Бор ноолуур		55000	53000	96.4
Адууны дэл		3500	4000	114.3
Адууны сүүл		5000	8000	160
Тэмээний шир		8000	28000	350
Адууны шир		5000	8000	160
Хониний нэхий		1000	1000	100
Ямааны арьс		26000	18000	69.2
Хүнсний ногоо				
Сонгино		2100	3500	166.6
Сармис		12500	25000	200
Өргөст хэмх		6000	4500	75
Улаан пооль		5333	6000	112.5

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

12.33 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ХУРААСАН УРГАЦ, сумдаар

Сум	Төмс		Тэжээлийн ургамал		Хүнсний ногоо		Нийт дүн	
	Тариалсан талбай /га/	Хураасан ургац /тн/	Тариалсан талбай /га/	Хураасан ургац /тн/	Тариалсан талбай /га/	Хураасан ургац /тн/	Тариалсан талбай /га/	Хураасан ургац /тн/
Даланзадгад	15.6	190	3.2	4.1	22.3	269	41.1	463.1
Баяндалай	6	12	4	6	5	7	15.0	25.0
Баян-Овоо	3.3	3.3	2	-	1.89	0.5	7.2	3.8
Булган	6.4	73	3	24	11.3	154.4	20.7	251.4
Гурвантэс	5.5	31	5.6	60	4.51	29	15.6	120.0
Мандал-Овоо	1.2	3.4	-	-	2.9	6	4.1	9.4
Манлай	1.7	-	-	-	7.198	6.8	8.9	6.8
Ноён	1.8	14.2	0.3	2.2	1.8	15.2	3.9	31.6
Номгон	4.5	1.3	4	5	4.2	4.4	12.7	10.7
Сэврэй	3	3	-	-	2	2	5.0	5.0
Ханбогд	0.2	0.5	-	-	4.7	6.9	4.9	7.4
Ханхонгор	4.1	36.3	45	300	35.6	175	84.7	511.3
Хүрмэн	3	24	-	-	1.75	210	4.8	234.0
Цогт-Овоо	1.5	13	-	-	2.5	5.5	4.0	18.5
Цогтцэций	3	38.2	-	-	2.8	37.6	5.8	75.8
Дүн	60.8	443.2	67.1	401.3	110.8	929.3	238.3	1773.8

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

12.34 БЭЛТГЭСЭН ӨВС, ГАР ТЭЖЭЭЛ, сумдаар, / тонн /

Сум	Өвс			Гар тэжээл			Нийт бэлтгэсэн өвс тэжээл	
	2019	2020	2020 2019	2019	2020	2020 2019	2019	2020
Баяндалай	328.3	2061.8	628.0	25.2	152	603.2	525.1	2213.8
Баян-Овоо	164.7	362.05	219.8	33.95	6.5	19.1	813.5	368.6
Булган	494.3	519.5	105.1	6.5	0	0.0	524.2	519.5
Гурвантэс	916.55	638.95	69.7	76.08	10.7	14.1	927.6	649.7
Даланзадгад	357.16	1045.1	292.6	12.6	12.74	101.1	312.6	1057.8
Мандал-Овоо	246.5	185.05	75.1	14.6	0.5	3.4	475.0	185.6
Манлай	632.99	297.54	47.0	37.8	13	34.4	922.5	310.5
Ноён	216.1	116.32	53.8	9.4	0.2	2.1	299.4	116.5
Номгон	454.45	504.25	111.0	327	361.4	110.5	722.1	865.7
Сэврэй	414	606.8	146.6	3	0	0.0	432.9	606.8
Ханбогд	497.5	66.7	13.4	313.5	0	0.0	445.0	66.7
Ханхонгор	694.7	724.71	104.3	272	1	0.4	778.0	725.7
Хүрмэн	130.3	394.73	302.9	21.5	24.84	115.5	87.0	419.6
Цогт-Овоо	572.5	302.04	52.8	0.1	0.8	800.0	591.5	302.8
Цогтцэций	1122.8	473	42.1	38.5	35.5	92.2	753.2	508.5
Дүн	7242.85	8298.5	114.6	1191.73	619.18	52.0	8609.57	8917.7

Эх сурвалж: Албан ёсны статистик мэдээ

13. АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН

Даланзадгад сумын 2020 оны 12 дугаар сарын агаарын дундаж температур -16.8°C байв. Энэ нь олон жилийн дундажтай харьцуулахад 4.1°C -аар сэрүүн, өмнөх оноос мөн 6.4°C -аар сэрүүн байлаа. Сарын агаарын үнэмлэхүй их температур 1.8°C , үнэмлэхүй бага температур нь -28.9°C байсан байна. Харьцангуй чийгийн дундаж 59%, салхины дундаж хурд 2.5 м/сек, үнэмлэхүй их хурд 20м/сек байв. Энэ сард 3.5мм хур тунадас орсон ба цасан бүрхүүлтэй өдрийн тоо 31 байна.

2020 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН АГААРЫН БОХИРДЛЫН САРЫН ДУНДАЖ МЭДЭЭ

Бодисын нэр	Стандарт хэмжээ мг/м ³	Хийсэн ажиглалтын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ мг/м ³	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдол	Хамгийн их хэмжээ мг/м ³
Хүхэрлэгхий /SO ₂ /	0.450	66	0.034	0	0.129
Азотындавхарисэл /NO ₂ /	0.200	66	0.078	0	0.161

**Үнэн зөв бүртгэл мэдээлэл
Үеийн үед түүх болж үлдэнэ
Үнэнд тулгуурласан бодлого
Үйлсийн тэнгэрт нар болж мандана**

**Материалыг
эмхэтгэсэн**

У.Хоролмаа
Ш.Азбилэг
Б.Цэцэгнавч
Ж.Маралмаа

Эхийг бэлтгэсэн

У.Хоролмаа

Хянасан:

С.Бямбабаатар

Харилцах утас: 70533061, 70533439

И-мэйл хаяг: umnugovi@nso.com
<http://umnugovi.nso.mn/>

2021 оны 01 сарын 15